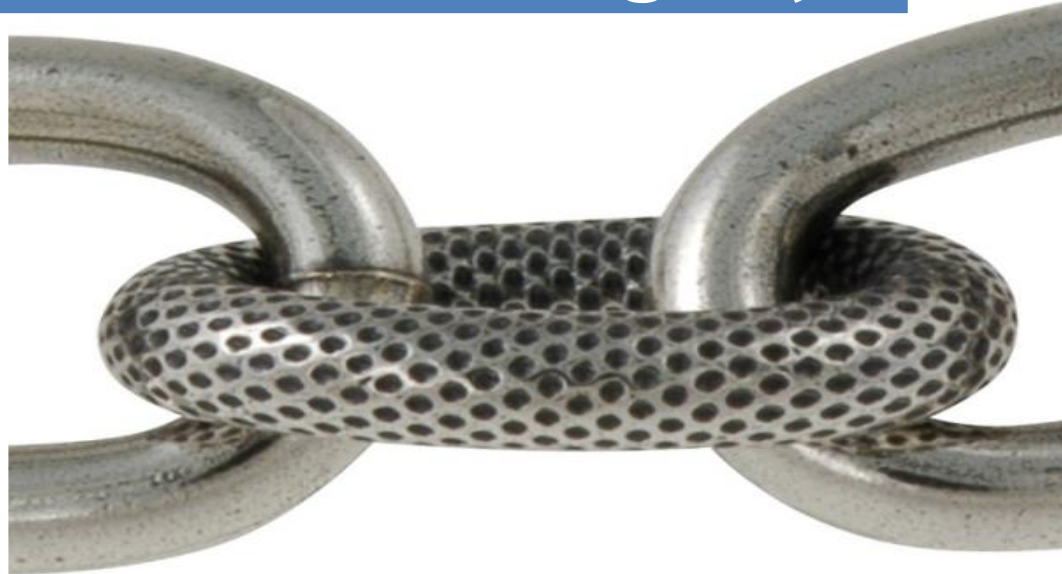

2013

Nota verbonden partijen
Langedijk

Gemeente Langedijk

10-1-2013

Nota verbonden partijen Langedijk

2013

Inhoudsopgave

Inleiding	--	--	--	--	--	Hoofdstuk 1	bladz.	2
Ontwikkelingen	--	--	--	--	--	Hoofdstuk 2	"	3
Wettelijk kader	--	--	--	--	--	Hoofdstuk 3	"	5
Inhoudelijk kader	--	--	--	--	--	Hoofdstuk 4	"	6
Deelname verbonden partijen	--	--	--	--	--	Hoofdstuk 5	"	8
Vertegenwoordiging en invloed	--	--	--	--	--	Hoofdstuk 6	"	10
Controle en verantwoording – praktisch vormgeven	--	--	--	--	--	Hoofdstuk 7	"	14
Verbonden partijen in de programmabegroting	--	--	--	--	--	Hoofdstuk 8	"	15
Samenvatting van uitgangspunten en aanbevelingen	--	--	--	--	--	Hoofdstuk 9	"	16
Bijlage 1	Uitgangspunten voor sturing						"	18
Bijlage 1a	Toelichting op uitgangspunten						"	21
Bijlage 2	Informatie per verbonden partij						"	30

Nota verbonden partijen Langedijk

1. Inleiding

In 2010 heeft de Rekenkamer Castricum & Langedijk onderzoek gedaan naar het thema verbonden partijen.

De aanleiding voor dit onderzoek was het signaal dat de raadsleden geen zicht hebben op de doelen die verbonden partijen realiseren. Daarnaast hadden raadsleden het gevoel dat men geen mogelijkheid had om te sturen.

Er kwamen blijkens het rapport van het bureau dat het onderzoek verricht heeft enkele knelpunten naar voren.

- Afgesproken termijnen voor de aanlevering van begroting en rekening worden niet nagekomen;
- De tijd om te reageren door de gemeenteraad is vaak te krap;
- De rol van de bestuurders is onduidelijk;
- De afstemming tussen de inhoudelijke afdeling en de financiële afdeling is niet duidelijk.

De raad heeft op 12 juli 2011 het rapport behandeld en ingestemd met de aanbevelingen.

- stel kaders op met betrekking tot de aansturing van verbonden partijen en leg deze aan de raad voor;
- stel criteria op om deel te nemen aan verbonden partij (bedoeld is te zeggen, stel criteria op om een verbinding aan te gaan);
- schenk aandacht aan de wijze waarop een gemeente zich vertegenwoordigd weet binnen een verbonden partij;
- geef aan hoe een verbonden partij verantwoording aflegt over de afspraken, met als doel toezicht controle te kunnen hebben op de realisatie van de doelen;
- leg de samenwerking vast in een gemeenschappelijke regeling en regel daarin onder andere de concrete prestaties die van de verbonden partij verwacht worden en leg vast wanneer heroverweging van die samenwerking plaats vindt;
- spreek tussen college en raad af op welke wijze aan de raad wordt gerapporteerd over de resultaten die door de verbonden partij worden gehaald;
- overweeg tenslotte periodiek of deelname aan een verbonden partij nog meerwaarde heeft.

De uitwerking van deze aanbevelingen dienen opgenomen te worden in een nota verbonden partijen, aldus het rapport.

Het college heeft bij de behandeling van het rapport in Forum 1 op 3 april 2012 aangegeven met een nota verbonden partijen te komen.

Sedert het onderzoek in 2010 en de presentatie van het rapport begin 2011, is met betrekking tot (de informatievoorziening over) verbonden partijen de tijd niet stil blijven staan. Er hebben zich tal van ontwikkelingen voorgedaan die geleid hebben tot voorstellen aan, en besluiten van de raad. In hoofdstuk 2 van deze nota worden die ontwikkelingen benoemd.

In de daarop volgende hoofdstukken 3 tot en met 8 wordt dieper ingegaan op verbonden partijen en hoe daar mee om te gaan. Hoofdstuk 9 bevat een samenvatting van uitgangspunten en aanbevelingen.

Gelijktijdig met het verschijnen van deze nota heeft de gemeenteraad een eigen raadsnota over samenwerking opgesteld. Deze nota zal, zo is de bedoeling, gelijktijdig met de nota verbonden partijen door de raad worden vastgesteld. Tijdens de –gelijktijdige- behandeling van beide nota's in het forum op 18 december 2012 en 8 januari 2013 is uitgesproken dat de raadsnota leidend is voor wat betreft de samenwerking. Dat de formulering in de nota verbonden partijen soms wat afwijkt van de raadsnota doet aan de intentie van beide nota's niets af. De raad houdt greep op samenwerking. Of en met wie wordt samengewerkt hangt af van de concrete ontwikkelingen en omstandigheden en wordt beoordeeld aan de hand van de in de nota's beschreven criteria.

2. Ontwikkelingen

1. In de programmabegrotingen wordt in de paragraaf 'verbonden partijen' een opsomming weergegeven van de partijen waarin:
 - a. de gemeente een financieel belang heeft en
 - b. waarin de gemeente via vertegenwoordiging bestuurlijke zeggenschap heeft.

Dit zijn namelijk de criteria om te spreken van verbonden partijen. In het overzicht in die paragraaf van de begroting is aangegeven wie onze verbonden partijen zijn. De informatie in die paragraaf wordt elk jaar beter toegespitst op datgene wat in de aanbevelingen van de Rekenkamer is vermeld. In die paragraaf is het doel van de regeling aangegeven, alsmede de wijze van bestuurlijke vertegenwoordiging. De programmabegroting geeft inzicht in de ontwikkelingen op het terrein waarvoor de regeling is aangegaan. Deze informatie kan en zal nog verder op de bestuurlijke behoefte toegespitst worden. De paragraaf verbonden partijen krijgt daarmee meer inhoud. Daarmee wordt in belangrijke mate tegemoet gekomen aan datgene wat de raad aan informatie wenst.

2. In 2010 is in Noord-Holland Noord bij gemeentelijke bestuurders een gedachtenwisseling op gang gekomen om meer sturing te krijgen op gemeenschappelijke regelingen. Dat heeft uiteindelijk geleid tot een gezamenlijk gedragen opvatting en praktische richtlijnen. Deze richtlijnen hebben in hoofdzaak tot doel meer grip te krijgen op het financieel-inhoudelijke proces. De raad van Langedijk heeft die richtlijnen in april 2012 ook onderschreven. De ambtelijke voorbereiding van vergaderstukken en bestuurlijke besluitvorming vindt nu plaats overeenkomstig de daarbij gemaakte procedure-afspraken. Er is nu meer grip op begrotingsstukken en rekeningstukken. Deze werkwijze komt tegemoet aan het door de Rekenkamer geconstateerde knelpunt dat de afstemming tussen de beleidsafdeling en de financiële afdeling niet duidelijk was. Deze richtlijnen met de toelichting daarop zijn als bijlage opgenomen bij deze nota (bijlage 1 en 1a.)
3. De raad heeft een voorstel van het college om in te stemmen met een samenwerkingsconvenant binnen de regio Alkmaar aangehouden. De raad wil zelf de regie daarover hebben en wil kaders vaststellen voor samenwerking. Op 30 januari 2012 sprak het presidium hierover en besloot als volgt:
Het presidium is van mening dat er eerst een strategische notitie moet komen over regionale samenwerking (wat wil Langedijk en wat betekent dat voor de wijze waarop we naar de strategische agenda en het convenant kijken?).
De griffier heeft aan de werkgroep uit de raad daartoe een notitie voorgelegd. In die notitie is een overzicht opgenomen van ambtelijke en bestuurlijke vormen van samenwerking waaraan Langedijk deelneemt. Over dat document is nog geen besluit genomen.
4. De raad (Forum 2) heeft op 12 juni 2012 kennis genomen van een notitie van de griffiers en vertegenwoordigers van de raden van de regiogemeenten over de rol en de positie van de raad in de regio Alkmaar. Dit stuk is aangehouden in afwachting van nadere gedachtevorming over de vraag wat voor gemeente Langedijk wil zijn. Het onderzoek moet geplaatst worden in het licht van de ontwikkelingen op het terrein van de bestuurlijke samenwerking. Dit onderzoek is gaande. Naar verwachting vindt besluitvorming hierover plaats in december 2012.
5. Er vinden op dit moment oriëntaties plaats ten aanzien van samenwerking op het gebied van sociale zaken en informatie- en communicatietechnologie (ict) en belastingen. De gemeenteraad wordt daarvan op de hoogte gehouden via allerlei memo's en notities, of via de informatie van de beleidscyclus, zoals begroting, voorjaarnota, kadernota e.d.

Dit kan leiden tot concrete voorstellen. Zo is de raad in een memo van 26 maart 2012 uitvoerig geïnformeerd over de decentralisaties in de zorg en in een memo van 24 mei 2012 over de samenwerking op het terrein van sociale zaken. Een voorbeeld van een concreet voorstel is de vorming van een Regionale Uitvoerings Dienst (RUD) in Noord-Holland Noord. In dat raadsvoorstel worden de overwegingen weergegeven om tot samenwerking over te gaan. Dat soort informatie kan vanwege haar soms uitvoerige en noodzakelijkerwijze actuele karakter niet in een nota verbonden partijen worden opgenomen.

De vraag of op genoemde terreinen moet worden samengewerkt wordt mede getoetst aan de criteria die daarvoor gelden. Zie onder punt 8.

- 6 Elk jaar wordt door het bestuur van een gemeenschappelijke regeling aan de raad de nieuwe begroting en de jaarrekening voorgelegd. Dat is ook in de eerste helft van 2012 gebeurd. En de raad heeft gelegenheid gekregen zijn zienswijze daarover bij het bestuur van dat samenwerkingsverband kenbaar te maken. Daar komt de sturing het meest duidelijk tot uiting. Bij de begroting gaat het dan om de vraag of sprake moet zijn van voortzetting van bestaand beleid of dat beleid bijgesteld moet worden als gevolg van ontwikkelingen. Het kan ook gaan om vermindering of afstoten van taken of het oppakken van andere taken. Men moet hierbij bijvoorbeeld ook denken aan het opleggen van bezuinigingen. Bij de rekening gaat het dan om het afleggen van verantwoording over het afgelopen jaar. De raad kan hierdoor de noodzakelijke controle uitoefenen en heeft ook gelegenheid zijn mening over de uitvoering van het beleid kenbaar te maken. Dat is gebeurd bij de jaarstukken van de GGD, de Veiligheidsregio, de recreatiegemeenschap Geestmerambacht en het Regionaal Historisch Centrum.
- 7 Met betrekking tot de Regiegroep Regio Alkmaar is geregeld dat de vergaderstukken van de regiegroep telkens op de lijst van ingekomen stukken voor de raad worden geplaatst. De raad kan dan kennisnemen van de voortgang van processen en de eventuele afspraken en de gedachtenwisselingen binnen de regiegroep. De stukken geven de raad gelegenheid om over de inhoud van die stukken vragen te stellen aan de betreffende portefeuillehouder. Overigens heeft de regiegroep zichzelf op 18 september 2012 opgeheven in afwachting van een andere overleg- en besluitvormingsstructuur voor de samenwerking binnen de regio Alkmaar.
- 8 Ten aanzien van de aanbeveling van de Rekenkamer om criteria op te stellen om deel te nemen aan een verbonden partij merken wij het volgende op. In ons collegeprogramma, waar de raad op 27 september 2010 kennis van heeft genomen zijn de volgende criteria voor samenwerking opgenomen:
 - a. Samenwerking leidt tot kostenreductie bij de uitvoering van taken;
 - b. Samenwerking draagt bij aan beleidsdoelen op het gebied van duurzaamheid, sociaal beleid ruimtelijke ontwikkeling, wonen en werken, en dienstverlening;
 - c. Op het terrein van dienstverlening leidt samenwerking tot gelijke of betere dienstverlening tegen een lager of tenminste gelijk tarief;

In de programmabegroting 2012 zijn die criteria ook opgenomen. Dat deze niet opnieuw in de tekst van de programmabegroting 2013 zijn herhaald wil niet zeggen dat deze niet meer actueel zijn; Zij gelden nog onverkort.

3. Wettelijk kader

Bij het aangaan van een verbonden partij dient rekening gehouden te worden met een juridisch kader. Belangrijk hierbij zijn de Gemeentewet, de Wet gemeenschappelijke regelingen, het Besluit Begroting en Verantwoording en de Verordening ex. artikel 212 Gemeentewet van de gemeente Langedijk. Onderstaand worden de relevante artikelen van deze wet- en regelgeving kort toegelicht.

Gemeentewet

Artikel 160 van de Gemeentewet beschrijft de bevoegdheden van het college inzake het aangaan van een privaatrechtelijke samenwerking. Hierin wordt aangegeven dat private rechtsvormen alleen toelaatbaar zijn „indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang“. Er moet vervolgens ook toestemming gegeven worden door Gedeputeerde Staten.

In dit artikel is vastgelegd dat de besluitvorming tot het aangaan van een verbonden partij een primaire aangelegenheid is voor het college van burgemeester en wethouders. De raad heeft in deze een controlerende rol. De raad wordt in de gelegenheid gesteld zijn wensen en bedenkingen kenbaar maken.

Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

De wet gemeenschappelijke regelingen biedt een kader voor het aangaan van samenwerkingsverbanden tussen decentrale overheden: publiekrechtelijke samenwerking. De wet beschrijft de verschillende mogelijkheden op het gebied van samenwerking, de vorm die deze samenwerking kan aannemen en gaat in op zaken als politieke en financiële controle, de bevoegdheid van de raad om het doel van het samenwerkingsverband vast te leggen en de daarbij behorende bevoegdheden over te dragen.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

In artikel 9, lid 2 sub f van het BBV is bepaald dat de begroting van de gemeente een afzonderlijke paragraaf dient te bevatten waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd ten aanzien van verbonden partijen. Artikel 15 geeft aan wat deze paragraaf ten minste moet bevatten. Artikel 69 gaat vervolgens in op de vereisten waaraan een lijst met verbonden partijen van de gemeente dient te voldoen. Deze lijst moet worden weergegeven in de paragraaf verbonden partijen die bij de jaarrekening is opgenomen. Per verbonden partij moeten de volgende zaken benoemd worden: naam en vestigingsplaats, het openbaar belang van de verbonden partij, veranderingen die zijn opgetreden gedurende het begrotingsjaar, het eigen en vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar en het resultaat van de verbonden partij. Artikel 1 geeft de definitie van een verbonden partij. Hierop wordt nader ingegaan in het inhoudelijk kader van deze nota.

Verordening artikel 212 Gemeentewet

Artikel 21 van deze verordening stelt dat in de begroting en de jaarstukken, in de paragraaf verbonden partijen, in elk geval ingegaan wordt op nieuwe verbonden partijen, het beëindigen van bestaande verbonden partijen, het wijzigen van bestaande verbonden partijen en eventuele problemen bij bestaande verbonden partijen.

4. Inhoudelijk kader

4.1 Definitie

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft (BBV artikel 1b). Heeft de gemeente enkel een financieel óf bestuurlijk belang, dan is er géén sprake van een verbonden partij.

Bestuurlijk belang wordt gedefinieerd als zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht (BBV artikel 1d). Zeggenschap is de mogelijkheid om op grond van feitelijke of juridische omstandigheden een beslissende invloed uit te oefenen op de activiteiten van een onderneming of een gemeenschappelijke regeling. In het kader van verbonden partijen is die zeggenschap beperkt tot een vertegenwoordiging in het bestuur of tot stemrecht. Bij alleen een benoemingsrecht of een recht van voordracht is er geen sprake van een verbonden partij.

Financieel belang wordt gedefinieerd als een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt (BBV artikel 1c). Bij leningen en garantstellingen is dus geen sprake van een verbonden partij. Immers de gemeente houdt juridisch verhaal als de partij failliet gaat. Ook bij exploitatiesubsidies is er geen sprake van een verbonden partij. Het gaat dan om subsidiëring.

Een verbonden partij is een breed begrip. Onderstaand kader creëert duidelijkheid over wat de gemeente Langedijk niet onder een verbonden partij verstaat:

- Geen verbonden partijen zijn de gesubsidieerde instellingen, waarbij de bestuurlijke participatie ontbreekt.
Gesubsidieerde instellingen waar wel sprake is van een financieel en bestuurlijk belang, behoren wel tot de verbonden partijen.
- Geen verbonden partijen zijn de aan- of uitbestedingen. Net zoals bij subsidies heeft deze relatie het karakter van opdrachtgever/opdrachtnemer.
- Geen verbonden partijen zijn projectontwikkelaars met wie contracten zijn afgesloten met betrekking tot de ontwikkeling van grondexploitatiecomplexen of andere grote projecten. Deze contracten vallen niet onder de definitie verbonden partijen volgens het BBV, omdat er geen sprake is van een bestuurlijk belang in de organisatie van de ontwikkelaar.

Tenslotte werken gemeenten op diverse terreinen en met uiteenlopende motieven met elkaar en met private partijen samen. Samenwerkingsverbanden zijn op verschillende manieren vorm te geven en met verschillende juridische structuren in zowel het privaatrecht als het publiekrecht. Indien er geen sprake is van een bestuurlijk en financieel belang is er geen sprake van een verbonden partij.

In deze nota wordt alleen ingegaan op de visie die de gemeente heeft op verbonden partijen, welke strikt genomen vallen onder de definitie in het BBV.

4.2 Vormen van verbonden partijen

4.2.1 Publiekrechtelijke verbonden partijen

De meest voorkomende vorm van een publiekrechtelijke verbonden partij is een gemeenschappelijke regeling (GR). Gemeenschappelijke regelingen bestaan op het terrein van de sociale werkvoorziening recreatie, basisgezondheidsdienst, brandweer en veiligheid, afvalverwerking, gemeente-archivering.

Gemeenschappelijke regelingen verschillen onderling met name voor wat betreft de zwaarte van de verbintenis. Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn vier verschillende vormen van publiekrechtelijke verbonden partijen te onderscheiden:

1. **Openbaar lichaam** (artikel 8 lid 1). In deze constructie is er een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. Dit is de „zwaarste“ vorm van samenwerking, waarbij het openbaar lichaam de status van rechtspersoon heeft. Gemeenten kunnen bijna alle taken en bevoegdheden aan deze vorm van samenwerking overdragen.

2. **Gemeenschappelijk orgaan** (artikel 8 lid 2). In deze samenwerkingsvorm kunnen er minder bevoegdheden overgedragen worden, er is dan ook geen sprake van een rechtspersoonlijkheid. Deze vorm van samenwerking wordt vaak gebruikt als overlegorgaan.

3. **Centrumgemeenteconstructie** (artikel 8 lid 3). In deze constructie worden er geen bevoegdheden overgedragen. Een bestuursorgaan of ambtenaar van één van de deelnemende partijen treedt namens een andere deelnemer op, op basis van een mandaatverhouding.

4. **Lichte regeling/samenwerking zonder meer** (artikel 1 lid 1). Dit betreft een publiekrechtelijk convenant, waarbij geen bevoegdheden worden overgedragen en er geen bestuursorgaan in het leven wordt geroepen.

Afhankelijk van de aard van samenwerking kan wel of geen rechtspersoon worden gecreëerd. Wordt er geen rechtspersoon gecreëerd dan bestaat de samenwerking vooral uit overleg. Wordt er wel een rechtspersoon in het leven geroepen, dan is er sprake van verlengd lokaal bestuur. Met het begrip “verlengd lokaal bestuur” wordt tot uitdrukking gebracht dat samenwerkingsverbanden beleidsmatig en institutioneel zijn geworteld in de gemeenten en daaraan hun taakopdracht en hun democratische legitimatie ontleen.

Voordelen van publiekrechtelijke samenwerking zijn onder andere dat er veel aandacht is voor democratische controle en verantwoording en het feit dat het publiekrecht hierop van toepassing is. Nadelen kunnen zijn een mogelijk gebrek aan slagvaardigheid en de volledige financiële aansprakelijkheid van de deelnemers.

4.2.2 Privaatrechtelijke verbonden partijen

Bij privaatrechtelijke participaties gaat het om de deelname van de gemeente in private rechtspersonen zoals vennootschappen (nv's, bv's), stichtingen, verenigingen en deelnemingen. Een reden om een dergelijk verband aan te gaan is dat er vaak sprake is van een grotere slagvaardigheid, er is betrokkenheid van private partijen en lopen de deelnemende partijen alleen risico over het eigen ingebrachte geld. Een belangrijke reden om toch terughoudend te zijn in het aangaan van private verbonden partijen is de altijd aanwezige vermenging van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke belangen.

Daarnaast zijn de mogelijkheden van borging van publieke belangen en democratische controle beperkter dan bij publiekrechtelijke samenwerking, is er vaak sprake van minder bestuurlijke invloed en tot slot handelt de verbonden partij met name vanuit private belangen. Mocht er toch gekozen worden voor een privaatrechtelijke vorm dan zal extra aandacht moeten worden besteed aan de motivering van die keuze.

4.2.3 Publiek Private Samenwerking (PPS)

Een PPS is een samenwerkingsverband waarbij overheid en bedrijfsleven, met behoud van eigen identiteit en verantwoordelijkheid, gezamenlijk werken aan de realisering van een onderling overeengekomen doelstelling.

Een PPS constructie kan in verschillende juridische entiteiten vorm krijgen. Afhankelijk hiervan kan een PPS al dan niet aangemerkt worden als een verbonden partij. Een dergelijke constructie is een verbonden partij zodra er sprake is van een afzonderlijke, zelfstandige organisatie (bijna altijd met rechtspersoonlijkheid) waarvoor de gemeente een bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt als commissaris, aandeelhouder, directielid etc. én waarbij de gemeente een financieel belang heeft. Langedijk neemt geen deel in een PPS constructie.

5. Deelname verbonden partijen

5.1 Wanneer deelnemen aan een verbonden partij?

De vraag of de gemeente voor het realiseren van gemeentelijke doelstellingen een relatie of samenwerking zou moeten aangaan middels een verbonden partij, kan niet in algemene zin met een duidelijk „ja” of een „nee” beantwoord worden. Er zal in iedere afzonderlijke situatie een afweging gemaakt worden of het aangaan van een verbonden partij in het voorliggende geval de beste manier is om doelstellingen te bereiken. Hierbij moet altijd allereerst de vraag gesteld worden of samenwerking in een verbonden partij de meest doelmatige en doeltreffende manier is om het publiek belang te dienen. In hoofdstuk 3 is reeds ingegaan op het begrip verbonden partij. Daarnaast is bij het maken van een keuze voor deelname aan een verbonden partij een aantal belangrijke aandachtspunten te benoemen. De gemeente Langedijk stelt de volgende randvoorwaarden aan deelname:

5.1.1 Deelname aan een verbonden partij moet het meest doelmatige en doeltreffende instrument zijn om een bepaald beleidsdoel te realiseren. De vraag moet gesteld worden of de gemeente de taak beter zelf kan doen (uitvoering in eigen organisatie) of laten doen door een andere organisatie (via subsidiëring of opdrachtverstrekking). Als de gemeente de taak niet beter zelf uit kan voeren of uit kan besteden, moet er kritisch gekeken worden naar de optimale vorm van samenwerking om gemeentelijke doelstellingen te bereiken.

5.1.2 De vorm van de verbonden partij (publiek of privaatrechtelijk) en de daarbij horende voor- en nadelen moeten goed beoordeeld worden. Hierbij geldt dat de voorkeur wordt gegeven aan publiekrechtelijke samenwerking boven privaatrechtelijke samenwerking, daar aan privaatrechtelijke samenwerking meer en vaak grotere risico's verbonden zijn, de gemeente over het algemeen minder mogelijkheden heeft tot het uitoefenen van invloed en er sprake is van verminderde democratische controle. Daarnaast is er ook een wettelijke basis voor dit standpunt: de Gemeentewet stelt dat bij vergelijkbare resultaten, gekozen moet worden voor publiekrechtelijke samenwerking.

5.1.3 De verbonden partij moet doelen van de gemeente realiseren.

De gemeentelijke doelstelling is het dienen van het openbaar belang of het uitoefenen van de publieke taak. Naast de wettelijke taken en verplichtingen kan de gemeente zelf bepalen wat zij tot het publieke belang rekent.

5.2 Beslissing tot deelname

De wijze waarop daadwerkelijk besloten wordt tot het aangaan van een verbonden partij, verschilt naar gelang het soort verbonden partij. Bij wet is vastgelegd dat het college in principe beslist tot deelname in het geval van privaatrechtelijke verbonden partijen. De raad moet echter wel in de gelegenheid worden gesteld zijn wensen en bedenkingen kenbaar te maken. In geval van een publiekrechtelijke samenwerking is het de raad die hetzij zelf een besluit neemt tot samenwerking, hetzij door het college toestemming te verlenen voor het aangaan van een verbonden partij.

5.3 Good governance tijdens deelname

Good governance staat voor goed bestuur en goed toezicht. Nadat er besloten is tot deelname aan een verbonden partij is het belangrijk de volgende controlemechanismen toe te passen: sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht houden.

Sturen

Sturing kan plaatsvinden op het moment dat (prestatie)afspraken helder zijn vastgelegd. Het is belangrijk dat op schrift wordt gesteld wat de deelnemers van de verbonden partij kunnen verwachten en vice versa.

Beheersen

Beheersen bestaat uit een stelsel van maatregelen en afspraken die waarborgen dat de gemeente via zijn vertegenwoordiger in de verbonden partij kan bijsturen wanneer dit vereist is. Hiervoor is

nodig dat de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden duidelijk zijn vastgelegd en dat de gemeente via afgesproken periodieke rapportages en overlegplatforms adequate informatie krijgt die intern beoordeeld kan worden.

Verantwoorden

Bij het afleggen van verantwoording gaat het om inzicht in de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van de activiteiten van de verbonden partij. Documenten waarover de gemeente kan beschikken zijn de begroting en de jaarrekening.

Toezicht houden

Het houden van toezicht kan gerealiseerd worden door plaats te nemen in het algemeen bestuur (AB), het dagelijks bestuur (DB), de Raad van Toezicht (RvT), de Raad van Commissarissen (RvC), de algemene aandeelhoudersvergadering (AvA) of de Raad van Bestuur (RvB, ook wel directie genoemd) van een verbonden partij.

5.4 Evaluatie deelname

Na het aangaan van een verbonden partij is het tevens belangrijk dat periodiek geëvalueerd wordt of deelname door de gemeente gecontinueerd moet worden. Er moet gekeken worden of de verbonden partij nog wel het doel dient waarvoor het in eerste instantie in het leven is geroepen.

Evaluatie vindt in eerste instantie plaats aan de hand van de informatie in de paragraaf verbonden partijen in de programmabegroting en -rekening. Hierin is onder andere aandacht voor wijzingen in doelstellingen en ontwikkelingen op het gebied waarvoor de samenwerking is aangegaan.

Daarbij wordt aandacht besteed aan onder andere de volgende zaken:

- Naleving van prestatieafspraken.
- Het functioneren van de verbonden partij.
- Informatievoorziening en communicatie.
- Actuele ontwikkelingen en risico's.
- Doelstellingen van de gemeente in relatie tot de doelstelling(en) van de verbonden partij.

Het is denkbaar dat de informatie die de raad krijgt bij de jaarlijkse begrotings- en rekeningstukken van de betreffende gemeenschappelijke regeling, in informatieve memo's of in de paragraaf verbonden partijen, op enig moment ontoereikend wordt gevonden om een oordeel te kunnen geven over het al dan niet voortzetten van de gekozen vorm van samenwerking. In die informatiebehoefte kan worden voorzien door een afzonderlijk notitie of rapport.

Aanbeveling 1.

Tot samenwerking wordt besloten op basis van een afweging of de samenwerking de meest doelmatige en doeltreffende oplossing is om publieke belangen te dienen. Hierbij gelden als criteria:

- Samenwerking leidt tot kostenreductie bij de uitvoering van taken;
- Samenwerking draagt bij aan beleidsdoelen op het gebied van duurzaamheid, sociaal beleid ruimtelijke ontwikkeling, wonen en werken, en dienstverlening;
- Op het terrein van dienstverlening leidt samenwerking tot gelijke of betere dienstverlening tegen een lager of tenminste gelijk tarief;

Aanbeveling 2

“Indien de raad aanvullend op de informatie uit de paragraaf verbonden partijen een uitgebreidere informatie wenst van de betreffende verbonden partij kan zij het college vragen hierover een notitie of rapport uit te brengen”.

6. Vertegenwoordiging en invloed, controle en verantwoording

6.1 Publiekrechtelijke verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen)

De bepalingen over het bestuur van gemeenschappelijke regelingen zijn vastgelegd in artikel 13, 14 en 15 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Het algemeen bestuur van een openbaar lichaam of een gemeenschappelijk orgaan bestaat uit leden, die per deelnemende gemeente door de raad uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en de wethouders worden aangewezen. Deze bepalingen dateren van voor de dualiseringsoperatie van de gemeenten in 2001. De Wet gemeenschappelijke regelingen is (nog) niet aangepast aan de dualiseringsgedachte. Het voert in het kader van deze nota te ver om hier op deze plaats nader in te gaan.

Het algemeen bestuur houdt zich bezig met beleidsgerelateerde taken.

Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en twee of meer andere leden, door en uit het algemeen bestuur aan te wijzen. Het dagelijks bestuur is belast met meer uitvoerende taken. De algemeen bestuursleden hebben een informatieplicht en een verantwoordingsplicht aan de gemeenteraad die hen afgevaardigd heeft.

Gemeentelijke vertegenwoordiging heeft in het geval van publieke rechtspersonen een versterkend effect voor het kunnen uitoefenen van voldoende invloed c.q. sturing en het adequaat kunnen invullen van democratische controle. De raden van de deelnemende gemeenten besluiten tot het aangaan van een regeling c.q. keuren de regeling goed en controleren via hun colleges of de regelingen voldoende bijdragen aan de gemeentelijke doelen. Dat betekent dat het zwaartepunt van de aansturing van - en controle op - de gemeenschappelijke regelingen niet binnen de regeling zelf ligt (tussen DB en AB), maar ligt in de relatie tussen de regelingen en de raden van de deelnemende gemeenten.

Een goede scheiding van taakgebieden tussen raad en college brengt echter ook een goede scheiding van verantwoordelijkheden met zich mee. Vanuit die optiek zijn verbonden partijen primair een zaak van het college.

Een verbonden partij is immers een middel om gestelde doelen te realiseren. De gemeenteraad controleert het college. Indien raadsleden tevens als gemeentelijke vertegenwoordiger zouden optreden, dan geven zij mede invulling aan de taak van het college. Uit het oogpunt van functiescheiding is een vertegenwoordiging vanuit de raad niet of minder gewenst, omdat de raad in dat geval zichzelf zou moeten controleren.

Ook vanuit het oogpunt van dualisme ligt het niet voor de hand dat een raadslid deel uitmaakt van het bestuur van een verbonden partij. Door alleen collegeleden plaats te laten nemen in het bestuur is de scheiding tussen de verschillende rollen die door collegeleden (bestuur/uitvoering) en de raad (controle/toezicht) gespeeld worden goed afgebakend. Hiernaar handelen betekent een trendbreuk met de tot op heden gebruikelijke gang van zaken, waarbij raadsleden ook aangewezen worden in een algemeen bestuur van een gemeenschappelijke regeling. Bij de eerstvolgende nieuwe aanwijzing van vertegenwoordigers kan hiermee rekening worden gehouden. Als dan vervolgens, zoals bijvoorbeeld bij de regeling voor het Geestmerambacht twee leden uit het college van Langedijk afgevaardigd worden in het algemeen bestuur en daarna één van hen benoemd zal worden in het dagelijks bestuur is dit bij voorkeur de betreffende vakwethouder. Het andere lid van het college blijft dan afgevaardigd in het algemeen bestuur.

Aanbeveling 3

“Als uitgangspunt geldt dat, afhankelijk van het onderwerp van de regeling, raadsleden - om een doorkruising van de bestuurlijke posities te voorkomen - geen zitting nemen in het bestuur van een gemeenschappelijke regeling.

Aanbeveling 4

“In afwijking van het uitgangspunt onder 3 kunnen in het algemeen bestuur naast collegeleden ook raadsleden plaatsnemen, wanneer de raad de behoefte daartoe nadrukkelijk heeft uitgesproken”.

Aanbeveling 5

“Indien de raad op grond van de betreffende gemeenschappelijke regeling uit haar midden, het college inbegrepen, twee leden in het algemeen bestuur mag aanwijzen en indien vervolgens het algemeen bestuur uit haar midden een lid uit Langedijk in het dagelijks bestuur benoemt is dit bij voorkeur de portefeuillehouder”.

6.2 Privaatrechtelijke verbonden partijen

Bij privaatrechtelijke participaties gaat het om de deelname van de gemeente in private rechtspersonen zoals vennootschappen, stichtingen en verenigingen. Een belangrijk aandachtspunt is dat de gemeente als aandeelhouder en dus als actor binnen het privaatrecht optreedt. Aan vertegenwoordiging van de gemeente in privaatrechtelijke organisatie (bijvoorbeeld als bestuurder of als commissaris) zijn wel risico's verbonden, bijvoorbeeld in de sfeer van belangenverstrengeling, onheldere positie van de gemeentelijke vertegenwoordiger en mogelijke rolconflicten.

6.2.1 Naamloze en besloten vennootschappen

Het hoogste orgaan van vennootschappen is de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) welke minstens één maal per jaar bijeenkomt. De dagelijkse leiding berust bij een algemeen directeur of bij de Raad van Bestuur (RvB). De RvB wordt door de AVA benoemd en ontslagen. De Raad van Bestuur legt verantwoording af aan een Raad van Commissarissen, een Raad van Toezicht of een algemene vergadering van aandeelhouders. In de statuten kan echter bepaald zijn dat er een Raad van Commissarissen moet worden benoemd die namens de AVA toezicht houdt op de RvB. Ook wordt in de statuten geregeld wat de rollen en taken van bestuurders, aandeelhouders, evt. RvC zijn, en hoe deze zich tot elkaar verhouden.

De leden van de RvC of RvT stellen het belang van de onderneming voorop. Dit belang kan mogelijk in strijd zijn met het bestuurlijk belang van de gemeente. In de rol van de aandeelhouder wordt een gezonde bedrijfsvoering en continuïteit van de verbonden partij gewaarborgd.

6.2.2 Stichting

In de regel heeft een bestuur een voorzitter, secretaris en penningmeester. Het bestuur is het enige verplichte orgaan van een stichting. Daarnaast kan er nog een Raad van Toezicht zijn, die toezicht houdt op het stichtingsbestuur. De bestuurders zijn niet aansprakelijk voor schulden van de stichting, tenzij er sprake is van onbehoorlijk bestuur. In tegenstelling tot een vereniging heeft een stichting geen leden. Een stichting kan wel donateurs hebben; die hebben echter geen zeggenschap. Een stichting kan ook vrijwilligers hebben. De stichting heeft geen algemene vergadering daar ze ook geen leden heeft.

De gemeente Langedijk neemt geen deel in stichtingen in de zin van verbonden partijen.

6.2.3 Vereniging

Een vereniging heeft een bestuur. Het bestuur wordt vaak uit de leden gekozen en deze besturen en vertegenwoordigen de vereniging. Zij zijn belast met de dagelijkse gang van zaken. Het bestuur bestaat ten minste uit een voorzitter, een secretaris en een penningmeester. De leden betalen meestal contributie om de vereniging draaiende te houden. Leden hebben invloed op het beleid van de vereniging via de algemene (leden)vergadering. Bij deze jaarlijkse vergadering presenteert het bestuur de resultaten en nieuwe plannen van de vereniging.

De gemeente Langedijk neemt geen deel in verenigingen in de zin van verbonden partijen.

Aanbeveling 6

“Bij privaatrechtelijke verbonden partijen geldt als uitgangspunt dat het college verantwoordelijk is voor de vertegenwoordiging om een doorkruising van de bestuurlijke posities tussen raad en college te voorkomen”.

Aanbeveling 7

“De vertegenwoordiging van de gemeente bij vennootschappen wordt uitsluitend vorm gegeven door middel van het aandeelhouderschap”.

Aanbeveling 8

“De leden van het college kunnen bij privaatrechtelijke partijen niet aangewezen worden als bestuurder, of zitting nemen in de Raad van commissarissen of Raad van toezicht, omdat deze organen geacht worden het belang van de onderneming voorop te stellen, wat mogelijk in strijd kan zijn met het bestuurlijk belang van de gemeente”.

6.3 Valkuilen bij vertegenwoordiging in verbonden partijen

Wanneer de gemeente is vertegenwoordigd in een verbonden partij, ontstaat haast per definitie een mate van belangenverstrengeling.

Dit kan optreden omdat de gemeente in meerdere rollen met een verbonden partij te maken heeft. Als deze relaties door elkaar heen gaan lopen kan dit leiden tot een onheldere positie van de gemeentelijke vertegenwoordiger.

Een gemeentelijke vertegenwoordiger, tevens collegelid zijnde, heeft een eigen verantwoordelijkheid voor wat betreft het dienen van het belang van de gemeente enerzijds en de vennootschap of stichting anderzijds. Artikel 169 Gemeentewet bepaalt dat de leden van het college tezamen en ieder afzonderlijk aan de raad verantwoording schuldig zijn (is) voor het door het college gevoerde bestuur. Men kan moeilijk tegelijkertijd twee bestuursfuncties vervullen, in het bijzonder als er belangentegenstellingen opgelost moeten worden. Er ontstaat dan een rolconflict of dubbele pettenproblematiek.

Gemeentelijke vertegenwoordigers in een verbonden partij moeten bij de besluitvorming in een bestuur van die verbonden partij steeds de belangen van de verbonden partij voor ogen houden, maar ook het belang van de eigen gemeente. Het kan echter zo zijn dat het belang van de verbonden partij niet overeenkomt met het belang van de gemeente. Hierdoor kan een vertegenwoordiger in lastige situaties terecht komen. De wet biedt daartoe geen oplossing. Daarom zal de vertegenwoordiger steeds helder moeten kunnen maken welke rol hij/zij op welk moment vervult.

6.4 Invloed raad op verbonden partijen

6.4.1 Invloed bij gemeenschappelijke regelingen

Bij gemeenschappelijke regelingen beslist de raad over de oprichting, wijziging en opheffing van gemeenschappelijke regelingen op basis van een voorstel van het college. De raad stelt daarbij het takenpakket en de bevoegdheden vast. Voor het algemeen bestuur wijst de raad vertegenwoordigers aan. Die vertegenwoordigers hebben een informatie- en verantwoordingsplicht aan hun gemeenteraad. De raad wordt via de begroting/kaderbrief en de jaarrekening over de uitvoering van taken van de betreffende verbonden partij geïnformeerd. Wel is de rol van invloed beperkt. Bij gemeenschappelijke regelingen strekt de taak van de raad niet verder dan een zienswijze naar voren te brengen over de ontwerp-begroting (Wgr artikel 35 lid 3). De begroting wordt echter door het algemeen bestuur van de regeling, al dan niet met in acht name van de eventuele zienswijzen, vastgesteld.

6.4.2 Invloed bij privaatrechtelijke regelingen

Jaarstukken van privaatrechtelijke relaties worden niet ter goedkeuring naar de gemeenteraad gestuurd. Wel kan de raad zijn vertegenwoordiger in het bestuur van een privaatrechtelijke organisatie een „boodschap” meegeven.

6.5 Ambtelijke vertegenwoordiging en verantwoordelijkheid

6.5.1 Ambtelijke vertegenwoordiging

Het komt soms voor dat bij absentie van een bestuurder bij een vergadering een ambtenaar de functie van gemeentelijke vertegenwoordiger op zich neemt. Er kan dan sprake zijn van een rolconflict in diens relatie met de verbonden partij enerzijds en anderzijds met diens relatie met de

bestuurder waaraan hij ondergeschikt is en verantwoording moet afleggen. Bij verhindering van een bestuurder is het daarom gewenst dat een collega-bestuurder hem/haar vervangt.

6.5.2 Ambtelijke verantwoordelijkheid

De ambtelijke verantwoordelijkheid voor verbonden partijen ligt bij de vakafdeling waar ook het beleidsonderwerp thuishoort. Deze afdeling onderhoudt met betrekking tot de advisering aan het college en voor het doen van raadsvoorstellen nauw contact met de financieel beleidsadviseur. De ambtelijk verantwoordelijke zorgt ervoor dat de gemeente zo goed mogelijk regie kan voeren op de betreffende verbonden partij. Bij wijzigingen, mogelijke veranderingen in doelstellingen of samenstelling, afwijking van activiteiten en prestaties of veranderingen in het risicoprofiel van de verbonden partij, is deze persoon het aanspreekpunt in de organisatie. De ambtelijk verantwoordelijke bewaakt hiermee het bestuurlijk en (samen met de financieel adviseur) financieel belang dat de gemeente heeft in de verbonden partij. De taak van de ambtelijk verantwoordelijke is dan ook:

- Coördineren van contacten met de verbonden partij.
- Beoordelen/toetsen van beleidsplannen en van de begroting en jaarrekening in afstemming met de afdeling Financiën
- Advisering aan de portefeuillehouder en het college
- Procesbewaking en tijdigheid van stukken.

Aanbeveling 9

“Bij verhindering van een bestuurder in het bestuur of commissie van een gemeenschappelijke regeling vindt in principe vervanging binnen het college plaats, slechts in uitzonderingsgevallen kan een ambtenaar worden afgevaardigd”.

Aanbeveling 10

“De ambtelijke verantwoordelijkheid voor verbonden partijen ligt bij de vakafdeling waar ook het beleidsonderwerp thuishoort”.

6.6 Uitgangspunten voor sturing

In hoofdstuk 2 is onder punt 2 aangegeven dat gemeenten en samenwerkingsverbanden in NoordHolland-Noord afspraken hebben gemaakt over ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding van besluitvorming. In het bijzonder gaat het daarbij om het financieel-inhoudelijke proces. De gemeenteraad van Langedijk heeft op 24 april 2012 ook met die afspraken ingestemd. In bijlage 1 van deze nota zijn die afspraken integraal weergegeven. Voor de volledigheid van deze nota worden zij in de opsomming van aanbevelingen –opnieuw- meegenomen.

Aanbeveling 11

“Bij de beoordeling van de jaarstukken van verbonden partijen en bij het beoordelen van beleidsvoornemens van die partij worden de richtlijnen, zoals deze door de raad op 24 april 2012 zijn vastgesteld, in acht genomen”.

7. Controle en verantwoording – praktisch vormgegeven

In paragraaf 6.1 is aangegeven dat het zwaartepunt van de controle op het reilen en zeilen van een gemeenschappelijke regeling zich afspeelt in de relatiesfeer tussen de vertegenwoordiger in het bestuur van de regeling en de raad die hem/haar daarin heeft aangewezen. In paragraaf 6.4..1. is nog eens benadrukt dat die vertegenwoordiger een informatie- en verantwoordingsplicht heeft aan de gemeenteraad.

Dit geldt dan natuurlijk niet alleen ten aanzien van gemeenschappelijke regelingen, maar ook ten aanzien van de vertegenwoordiging in privaatrechtelijke verbonden partijen. Zij het dat die vertegenwoordiging zich bijna uitsluitend beperkt tot het bijwonen eens per jaar van de algemene vergadering van aandeelhouders

Er moet daarom een praktisch hanteerbare modus gevonden worden voor de wijze waarop de hier bedoelde informatieplicht handen en voeten gegeven wordt.

Dat gebeurt thans op verschillende wijzen. Naast de kennisgeving aan, en het ter instemming/besluitvorming voorleggen aan de raad van jaarstukken door middel van een raadsvoorstel wordt incidenteel ook informatie over ontwikkelingen gegeven door middel van een aan de raad gerichte memo. Daartoe is zeker reden als er ontwikkelingen zijn waarvan de raad op zijn minst, buiten de jaarstukken om, op de hoogte gesteld moet worden. Deze memo's komen gebruikelijkerwijze op de lijst van ingekomen stukken voor de raad ter kennisname. Datzelfde geldt voor de vergaderstukken van het algemeen of dagelijks bestuur van de regeling.

Incidenteel maakt een collegelid van de gelegenheid gebruik om tijdens de vergadering van een forum mededelingen te doen over zaken die spelen binnen de regeling, waarin hij/zij door de raad als afgevaardigde is aangewezen.

De raad heeft naar aanleiding daarvan de mogelijkheid om de betreffende portefeuillehouder en/of vertegenwoordiger in het bestuur van de betreffende regeling nadere vragen te stellen.

Aanvullend op deze werkwijze kan op de agenda van een forum als vast agendapunt worden opgenomen: Terugkoppeling uit verbonden partijen. De verantwoording krijgt daarmee meer structuur en het geeft de betreffende portefeuillehouder gelegenheid om actuele ontwikkelingen op het beleidsterrein waarvoor de regeling is aangegaan met de raad te delen en het geeft de raad gelegenheid daarover vragen te stellen.

Op die wijze krijgt de informatieplicht en de verantwoording inhoud. Daarmee wordt voldaan aan de aanbeveling van de Rekenkamer op dat punt.

Aanbeveling 12

Verantwoording door de vertegenwoordiger in de gemeenschappelijke regeling vindt plaats door:

- mondelinge terugkoppeling in het forum;
- toezending ter kennisname van vergaderstukken van het bestuursorgaan van de regeling aan de raad/hetforum;
- toezending ter informatie van een memorandum aan de raad/het forum;
- opname van een vast agendapunt op de forumvergadering, luidend, Terugkoppeling uit verbonden partijen.

8. Verbonden partijen in de programmabegroting

In het Besluit Begroten en Verantwoorden (art. 1, lid b) wordt de volgende definitie van ‘verbonden partijen’ gehanteerd:

- verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;
- financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt;
- bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

In het overzicht in bijlage 2 geven wij aan wie onze verbonden partijen anno november 2012 zijn. Dit overzicht is ontleend aan de betreffende paragraaf uit de programmabegroting 2012. Die paragraaf heeft een dynamisch karakter; elk jaar worden eventuele nieuwe ontwikkelingen binnen de betreffende verbonden partij weergegeven.

A. Gemeenschappelijke regelingen (Publiekrechtelijke samenwerkingsvormen)

- Recreatieschap Geestmerambacht;
- Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD);
- Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA);
- Rekenkamer Castricum/Langedijk (opgeheven);
- Veiligheidsregio;
- Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar (VVI);
- Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland (WNK).

B. Vennootschappen, waarin de gemeente Langedijk aandeelhouder is. (Privaatrechtelijke samenwerkingsvormen)

- Bank Nederlandse Gemeenten (BNG);
- Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV;
- Houdstermaatschappij GKNH (Voormalig Gasbedrijf Kop Noord-Holland).

In de paragraaf verbonden partijen van de begroting is per partij de volgende informatie opgenomen:

Naam van de regeling	
Deelnemers	Hier worden alle deelnemende gemeenten en andere publiekrechtelijke organisaties vermeld.
Doel	Het doel zoals dat blijkt uit de omschrijving in de tekst van de regeling of uit de statuten van de privaatrechtelijke regeling.
Vertegenwoordiging	Hier wordt de wijze van aanwijzing in de bestuursorganen van de regeling aangegeven
Bijdragen	De GR geeft aan hoe de kosten van de GR worden verdeeld over de deelnemers en overige financiële informatie
Ontwikkeling	In dit deel wordt de ontwikkeling binnen het werkgebied van de samenwerkingsorganisatie, de toekomstverwachtingen en andere voor de gemeenteraad relevante informatie weergegeven

9. Samenvatting van uitgangspunten en aanbevelingen

De hierboven geschetste ontwikkelingen en opsomming geven aan dat de aanbevelingen van de Rekenkamer in uitvoering zijn genomen en waar nodig in beleidsdocumenten zijn vervat. In deze nota, die daarmee voor een deel een informatief karakter heeft, hebben wij verschillende aspecten ten aanzien van gemeenschappelijke regelingen en andere samenwerkingsvormen, de sturing daarop en de rol van gemeentelijke vertegenwoordigers, nog eens uiteengezet. Wij sluiten af met dit hoofdstuk waarin uitgangspunten en aanbevelingen zijn samengevat.

Deelname aan verbonden partijen

1. Tot samenwerking wordt besloten op basis van een afweging of de samenwerking de meest doelmatige en doeltreffende oplossing is om publieke belangen te dienen. Hierbij gelden als criteria:
 - a. Samenwerking leidt tot kostenreductie bij de uitvoering van taken;
 - b. Samenwerking draagt bij aan beleidsdoelen op het gebied van duurzaamheid, sociaal beleid ruimtelijke ontwikkeling, wonen en werken, en dienstverlening;
 - c. Op het terrein van dienstverlening leidt samenwerking tot gelijke of betere dienstverlening tegen een lager of tenminste gelijk tarief;
2. Indien de raad aanvullend op de informatie uit de paragraaf verbonden partijen een uitgebreidere informatie wenst van de betreffende verbonden partij kan zij het college vragen hierover een notitie of rapport uit te brengen.

Vertegenwoordiging en invloed

3. Als uitgangspunt geldt dat, afhankelijk van het onderwerp van de regeling, raadsleden - om een doorkruising van de bestuurlijke posities te voorkomen - geen zitting nemen in het bestuur van een gemeenschappelijke regeling.
4. In afwijking van het uitgangspunt onder 3 kunnen in het algemeen bestuur naast collegeleden ook raadsleden plaatsnemen, wanneer de raad de behoefte daartoe nadrukkelijk heeft uitgesproken.
5. Indien de raad op grond van de betreffende gemeenschappelijke regeling uit haar midden, het college inbegrepen, twee leden in het algemeen bestuur mag aanwijzen en indien vervolgens het algemeen bestuur uit haar midden een lid uit Langedijk in het dagelijks bestuur benoemt is dit bij voorkeur de portefeuillehouder.
6. Bij privaatrechtelijke verbonden partijen geldt als uitgangspunt dat het college verantwoordelijk is voor de vertegenwoordiging om een doorkruising van de bestuurlijke posities tussen raad en college te voorkomen.
7. De vertegenwoordiging van de gemeente bij vennootschappen wordt uitsluitend vorm gegeven door middel van het aandeelhouderschap.
8. De leden van het college kunnen bij privaatrechtelijke partijen niet aangewezen worden als bestuurder, of zitting nemen in de Raad van commissarissen of Raad van toezicht.
9. Bij verhindering van een bestuurder in het bestuur of commissie van een gemeenschappelijke regeling vindt in principe vervanging binnen het college plaats, slechts in uitzonderingsgevallen kan een ambtenaar worden afgevaardigd.
10. De ambtelijke verantwoordelijkheid voor een verbonden partij ligt bij de vakafdeling, waar het beleidsonderwerp thuishoort.
11. Bij de beoordeling van de jaarstukken van verbonden partijen en bij het beoordelen van beleidsvoornemens van die partij worden de richtlijnen, zoals deze door de raad op 24 april 2012 zijn vastgesteld, in acht genomen

Controle en verantwoording – praktisch vormgegeven

12. Verantwoording door de vertegenwoordiger in de gemeenschappelijke regeling vindt plaats door:
 - o mondelinge terugkoppeling in het forum;

- toezending ter kennisname van vergaderstukken van het bestuursorgaan van de regeling aan de raad/het forum;
- toezending ter informatie van een memorandum aan de raad/het forum;
- opname van een vast agendapunt op de forumvergadering, luidend, Terugkoppeling uit verbonden partijen.

Richtlijn uitgangspunten voor sturing op gemeenschappelijke regelingen

1. Indexering loon en prijs

- 1.1. Voor de loonontwikkeling wordt uitgegaan van de CAO gemeenten (CAR-UWO). Zolang er geen CAO ontwikkeling bekend is, wordt uitgegaan van *de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers (CPB)*. Voor de prijsontwikkeling wordt uitgegaan van de *prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (CPB)*.
- 1.2. De verhouding loon-/prijsontwikkeling wordt voor een periode van 4 jaar vastgelegd.
- 1.3. Bij afwijkingen in het lopende begrotingsjaar, wordt de gemeentelijke bijdrage niet aangepast.
Afwijkingen van *meer dan* 0,5% van het % loonontwikkeling zowel positief als negatief wordt de gemeentelijke bijdrage over het lopende jaar, na afloop van het jaar vastgesteld en verrekend met de deelnemende gemeenten;
- 1.4. Bij het opstellen van de begroting van het jaar erop wordt alleen rekening gehouden met de werkelijke CAO gemeenten (CAR-UWO) en de werkelijke premie voor sociale lasten (ABP). De werkelijke prijsontwikkeling heeft geen doorwerking in het jaar erop.
- 1.5. Bij uitzonderingen kunnen de uitgangspunten na vaststelling worden aangepast.
- 1.6. De centrumgemeente meldt uiterlijk 15 december de voorlopige uitgangspunten (vooraankondiging) aan de controllers van de GR-en en het college van B&W van de centrumgemeente meldt uiterlijk 1 januari voorafgaand aan het begrotingsjaar de uitgangspunten voor loon- en prijsontwikkeling aan het Algemeen Bestuur van de GR. De meest recente publicatie van het CPB op 1 december van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de begroting wordt opgesteld, wordt gevolgd.
- 1.7. Gemeenten informeren de gemeenschappelijke regelingen over een eventuele bezuinigingsopgave apart van de berichtgeving over de indexering van de gemeentelijke bijdrage (punt 2).

2. Bezuinigingsopdracht

- 2.1. Gemeenten kunnen opdracht geven tot algemene ombuiging en bezuinigingen (korting) van een bepaalde omvang.
- 2.2. De gemeenschappelijke regelingen worden in dat geval afzonderlijk geïnformeerd over de hoogte van de bezuinigingsopdracht.

3. Weerstandsvermogen c.q. Algemene reserve

- 3.1. De gemeenschappelijke regeling brengt de risico's in beeld. Bij voorkeur en waar mogelijk worden de risico's gekwantificeerd en/of ingedeeld naar hoog/middel/laag risico.
- 3.2. De weerstandscapaciteit is aanwezig bij de deelnemende gemeenten en beperkt bij de gemeenschappelijke regeling.
- 3.3. Een kleine Algemene reserve is toegestaan om voor- en nadelen in de bedrijfsvoering af te dekken. Per regeling wordt een maximum afgesproken die voor een periode van maximaal 4 jaar geldt.
- 3.4. Als richtlijn geldt maximaal 2,5% van de lasten. De minimale Algemene Reserve is € 0,-. Bij zwaarwegende argumenten is afwijking van de richtlijn van 2,5% mogelijk.
- 3.5. Het bedrag boven het vastgestelde maximum van de Algemene reserve, vloeit terug naar de deelnemende gemeenten.
- 3.6. Het Dagelijks Bestuur biedt (frequenties in te vullen per GR) tussentijdse rapportages aan aan het Algemeen Bestuur en de deelnemende gemeenten.

4. Jaarrekening resultaat

- 4.1. Het resultaat van de jaarrekening wordt aan de Algemene Reserve toegevoegd (positief resultaat) of onttrokken (negatief resultaat) met inachtneming van datgene gesteld in artikel 3.2.
- 4.2. Mocht het resultaat niet aan de AR worden toegevoegd, dan legt het DB dit punt expliciet voor aan het AB via een voorstel tot resultaatbestemming (zienswijze mogelijk).

5. Aanvullende informatie in jaarrekening en begrotingsdocumenten

- 5.1. Opnemen van een overzicht van inwoners per gemeente (per 1-1)
- 5.2. Opnemen van een overzicht opbouw loon- en prijsontwikkeling

6. Nieuw beleid

- 6.1. Van nieuw beleid is sprake als er nieuwe ontwikkelingen of nieuwe (wettelijke) regelgeving wordt uitgewerkt en wanneer er sprake is van intensivering van bestaand beleid.
- 6.2. De invulling van nieuw beleid moet passen binnen de doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling (en dus de doelstellingen van de deelnemende gemeente).
- 6.3. Onderwerpen die in ieder geval voor een zienswijze worden voorgelegd aan de deelnemende gemeenten, zijn:
 - 6.3.1. als er sprake is van nieuwe wetgeving (met aanvullende middelen);
 - 6.3.2. bij een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage van meer dan de toegestane indexering;
 - 6.3.3. als er sprake is van uitvoering van nieuwe taken die een heroverweging van visie/missie van de gemeenschappelijke regeling tot gevolg hebben.
- 6.4. Onderwerpen die in ieder geval in het Algemeen Bestuur (en hiermee de colleges van B&W) worden voorgelegd, zijn:
 - 6.4.1. als er sprake is van nieuwe taken die in het verlengde van de visie/missie van de gemeenschappelijke regeling liggen;
 - 6.4.2. wanneer er voor nieuwe ontwikkelingen middelen beschikbaar zijn binnen de huidige begroting en hierdoor bepaalde zaken niet meer of minder worden gedaan (nieuw voor oud);
 - 6.4.3. het instellen van een bestemmingsreserve.
- 6.5. Voor intensivering van bestaand beleid geldt in principe dat, wanneer dit binnen de bestaande doelstellingen en middelen kan worden opgevangen, dit door het Dagelijks Bestuur wordt besloten. Zodra er zaken niet meer of minder worden gedaan of in geval het gevolgen heeft voor de gemeentelijke bijdrage, wordt dit voorgelegd aan respectievelijk het Algemeen Bestuur en de deelnemende gemeenten.
- 6.6. Voorstellen voor nieuw beleid worden gedaan in de Kadernota of Begroting.

7. Begrotingswijzigingen / budgetafwijkingen

- 7.1. De wet op de gemeenschappelijke regelingen en wat er is geregeld in de gemeenschappelijke regeling zelf is van toepassing.
- 7.2. Begrotingswijziging als gevolg van afwijkingen in loon- en prijsontwikkeling:
 - 7.2.1. bij afwijkingen in de prijsontwikkeling wordt de gemeentelijke bijdrage in het lopende jaar niet aangepast. De verantwoordelijkheid ligt bij Dagelijks Bestuur van de gemeenschappelijke regeling om binnen de begroting te blijven;
 - 7.2.2. bij afwijkingen in de loonontwikkeling wordt de gemeentelijke bijdrage in het lopende jaar niet aangepast. Afwijkingen van meer dan 0,5% van % loonontwikkeling zowel positief als negatief worden over het lopende jaar, na afloop van het jaar vastgesteld en verrekend met de deelnemende gemeenten;
- 7.3. Begrotingswijziging als gevolg van nieuw beleid:
 - 7.3.1. voorstellen voor nieuw beleid worden gedaan in kadernota of begroting. Bij uitzondering kan op een ander moment een apart voorstel voor nieuw beleid worden voorgelegd. Gelijktijdig met het voorstel worden de effecten van het voorstel vertaald in een begrotingswijziging. Het voorstel voor nieuw beleid (incl. begrotingswijziging wordt vastgesteld door AB;

7.3.2.voorstellen die al eerder door het algemeen bestuur zijn besloten, maar waarvan de uitkomst nog niet in een begrotingswijziging was vertaald, worden vastgesteld door het DB en gaan ter kennisname naar het AB.

8. Bestuurlijke behandeling

- 8.1. De uitgangspunten voor de begroting worden uiterlijk 15 januari door het DB aangeboden en uiterlijk 1 maart door het algemeen bestuur vastgesteld;
- 8.2. De gemeenschappelijke regelingen bieden **uiterlijk 15 april** voorafgaand aan het begrotingsjaar de begroting t+1 en jaarstukken t-1 aan aan de raden van de deelnemende gemeenten;
- 8.3. De gemeenteraden geven uiterlijk 1 juli hun zienswijze over de begroting t+1 en jaarstukken t-1 aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

9. De wijze van advisering aan en door betrokken gemeenten

- 9.1. De adviesgroep GR NHN, bestaande uit vertegenwoordigers uit gemeenten in het gebied Noord Holland Noord en vertegenwoordigers uit de GRen, neemt het initiatief in de gemeenschappelijke regelingen op de schaal van Noord Holland Noord.
- 9.2. De adviesgroep GR NHN is een ambtelijke voorbereidingsgroep zonder beslissingsbevoegdheid die alleen adviseert over het proces. De Adviesgroep heeft een coördinerende taak voor het informeren en toepassen van de uitgangspunten bij de gemeenschappelijke regelingen. Hiertoe is een lijst van behandelend ambtenaren samengesteld, met als doel dat men elkaar makkelijk kan opzoeken en standpunten kan uitwisselen.
- 9.3. Voor wat betreft het jaarlijks vaststellen van de indexering, doet de adviesgroep GR NHN een voorstel voor de regio Noord-Holland Noord aan het H2A overleg. Het voorstel wordt besproken met de directie van de gemeenschappelijke regelingen op schaal NHN.
- 9.4. In geval van uitzonderingen (bijv. aanpassing loon-/prijsindex of opdracht tot bezuiniging) stelt de adviesgroep GR NHN een advies op op schaal NHN. Samen optrekken geeft meer kans op het bereiken van ons doel.
- 9.5. Om te komen tot 1 advies trekken gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in de ambtelijke voorbereiding gezamenlijk op, maar wel zodanig dat bestuurlijke vrijheid is gewaarborgd. Door dit (nog in te stellen) orgaan wordt binnen de gestelde termijnen een advies uitgebracht. Bij een zienswijze wordt dit advies uitgebracht aan de gemeenteraden.

Bijlage 1a.

Toelichting richtlijn uitgangspunten sturing op gemeenschappelijke regelingen

1. Methodiek indexering loon en prijs

1.1 Inleiding

Bij het opstellen van de begroting worden aannames voor indexering van prijs en loon gevolgd. Diverse gemeenschappelijke regelingen volgen verschillende uitgangspunten. Ook zijn de uitgangspunten niet altijd duidelijk. Om op basis van objectieve criteria tot een eenduidige werkwijze te komen is een methode van indexering van loon en prijs ontwikkeld, die in beginsel jaarlijks bij het bepalen van de gemeentelijke bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen wordt toegepast. Eventuele bezuinigingsopgaven (zie 2) worden separaat aan de gemeenschappelijke regelingen kenbaar gemaakt.

1.2 Uitgangspunten indexering gemeentelijke bijdrage

De volgende werkwijze wordt gehanteerd om de hoogte van de indexering te bepalen. Op basis van het begrotingsjaar wordt de verhouding (in %) tussen loon en prijs vastgesteld. Het voorstel is deze verhouding vast te leggen voor de komende vier jaar. Dit schept duidelijkheid over de verhouding en voorkomt tussentijdse discussie of interpretatieverschillen. Afwijkingen van die verhouding in werkelijkheid is nauwelijks van invloed op de gemeentelijke bijdrage. Op het deel prijs wordt het percentage prijsindexering toegepast en op het gedeelte loon de loonindexering. De te volgen uitgangspunten bij het vaststellen van de hoogte van de percentages worden hierna toegelicht.

Prijsindexering

Als uitgangspunt voor de prijsindexering wordt de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (pBBP) gevolgd. De berekening van het gemeentefonds, zoals de septembercirculaire gaat ook uit van het pBBP. De meest recente publicatie van het CPB op 1 december van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de begroting wordt opgesteld moet worden gevolgd.

Loonindexering

Voor de raming van de salarissen wordt om te beginnen uitgegaan van het laatst afgesloten Cao-akkoord. Die effecten worden verwerkt in de begroting. Daarnaast moet een inschatting worden gemaakt van een eventuele nieuwe CAO gemeenten (CAR-UWO) en van de stijging/daling van de sociale premies en pensioenpremies (ABP). Voorstel is daarbij uit te gaan van de Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers uit de meest recente publicatie van het CPB per 1 december van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de begroting wordt opgesteld.

1.3 Werkwijze in lopend begrotingsjaar

De werkelijke prijsindexering of de uitkomst van de nieuwe CAO of premiemutaties kunnen afwijken van de uitgangspunten zoals deze bij het opstellen van de begroting zijn gevolgd. De systematiek is dat op basis daarvan de gemeentelijke bijdrage in de lopende begroting niet wordt aangepast. Een incidenteel voor- of nadeel is voor de gemeenschappelijke regeling, wordt toegelicht in de tussentijdse rapportages dan wel komt tot uiting in het rekeningresultaat. De gemeentelijke bijdrage wordt niet aangepast.

1.4 Werkwijze volgend begrotingsjaar

Bij het opstellen van de begroting het jaar daarna wordt rekening gehouden met de werkelijke uitkomst van de CAO en de werkelijke stijging van de premies en sociale lasten. Het gaat immers om een autonome ontwikkeling waar de gemeenschappelijke regeling geen invloed op heeft. Dat betekent dat bepaald wordt wat de indexering had moeten zijn op het loondeel van de gemeentelijke bijdrage uitgaande van de nieuwe CAO. Tevens moet de werkelijke premiestijging

worden vastgesteld. Vervolgens wordt de loonindexering voor het volgende begrotingsjaar vastgesteld op basis van de voorgaande werkwijze.

De werkelijke prijsindexering van goederen en diensten heeft geen invloed op de hoogte van de prijsindex in het jaar erna.

1.5 Besluitvorming over de hoogte van de indexering

Het hiervoor geformuleerde uitgangspunten voor prijs en loon zijn gebaseerd op objectieve indicatoren. De centrumgemeente (Hoorn, Alkmaar of Den Helder) meldt jaarlijks vóór 15 december de voorlopige uitgangspunten (vooraankondiging) aan de controllers van de gemeenschappelijke regelingen en het college van B&W meldt uiterlijk op 1 januari in het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar de uitgangspunten voor loon- en prijsontwikkeling aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regelingen en de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten. De adviesgroep GR neemt het initiatief in de gemeenschappelijke regelingen op de schaal van Noord Holland Noord. De uitgangspunten worden voorgelegd aan het H2A directie overleg en aan de directie van de gemeenschappelijke regelingen op schaal NHN voorafgaand aan de besluitvorming in de colleges van B&W. Onderdeel van de berichtgeving is ook het bepalen van de werkelijke loon indexering en de doorwerking hiervan naar het volgende begrotingsjaar. Daarbij wordt ook de opbouw van bijvoorbeeld de loonindexering inzichtelijk gemaakt. Het hoe, volgens welk traject en de invulling van het besluitvormingstraject is nader in te vullen per GR. Voorbeeld toevoegen.

Alleen bij uitzondering worden na vaststelling de uitgangspunten voor loon- en prijsontwikkeling aangepast.

1.6 Afwijkingen van de afgesproken procedure

De voorgestelde werkwijze vormt het uitgangspunt voor de indexering. De gemeenschappelijke regeling zelf kan altijd gemotiveerd een voorstel aan de gemeenten doen om hiervan af te wijken. Het DB kan hiertoe een voorstel doen aan het AB. Gemeenten krijgen vervolgens gelegenheid om hierover (via het college van B&W) een zienswijze te geven.

1.6.1 Te hanteren bandbreedte

Omdat de prijsontwikkeling in veel gevallen een beperkt effect heeft op de uitgaven en de gemeenschappelijke regeling zelf invloed heeft op de uitgaven, wordt de prijsontwikkeling buiten beschouwing gelaten.

Voor de loonontwikkeling wordt bij *afwijkingen van meer dan 0,5% van het % loonontwikkeling* overgegaan tot bijstelling van de gemeentelijke bijdrage *in het jaar zelf*. Bij afwijkingen van minder dan 0,5% blijft de gemeentelijke bijdrage in het jaar zelf gehandhaafd. Deze absolute bandbreedte is tot stand gekomen, mede op basis van de impact voor de gemeenschappelijke regeling.

Voor 2011 is voor de loonontwikkeling 2% afgesproken. Omdat de CAO nog niet rond is, is de indicator van het CPB gebruikt (prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers). We spreken dan van een uitzondering als, op basis van de nieuwe CAO blijkt dat de loonontwikkeling geen 2% maar < 1,5% of > 2,5% is (0,5% afwijking naar boven en beneden).

Benodigde besluitvorming (door colleges van B&W en DB/AB van de GR)

1. bij afwijkingen in de prijsontwikkeling wordt de gemeentelijke bijdrage in het lopende jaar niet aangepast;
2. voor de loonontwikkeling een bandbreedte te hanteren met ingang van 2013;
3. er wordt voor alle gemeenschappelijke regelingen in principe een bandbreedte van 0,5% gehanteerd;

Benodigde besluitvorming wanneer de uitzondering zich voordoet (college van B&W en DB/AB GR):

4. afwijking van de loonontwikkeling van meer dan 0,5% vaststellen;
5. de gevolgen voor de gemeentelijke bijdrage vaststellen;

6. de raad informeren over de financiële consequenties en na afloop van het jaar verrekenen. De budgetten en de gemeentelijke bijdrage worden tussentijds niet aangepast.
Toelichting: wanneer afrekening na afloop van het jaar plaatsvindt, is het totale resultaat van de gemeenschappelijke regeling in beeld en is eenmalig inzet (organisatie en bestuur) nodig. Risico is dat de raad het gevoel heeft op het laatste moment geconfronteerd te worden met eventuele 'tegenvallers' in de eigen jaarrekening.

Afstemming

In de uitgangspunten methodiek indexering is verder vastgelegd dat de adviesgroep GR het initiatief (tevens contactpersoon) neemt voor de GR-en op de schaal NoordHolland-Noord (dus Veiligheidsregio en GGD). Hoorn, Den Helder en Alkmaar zijn zelf verantwoordelijk voor de 'eigen' GR-en. Zodra de afwijking zich voordoet, is er contact tussen de gemeentelijke contactpersoon en de GR over de te nemen vervolgstappen.

1.7 Voorbeelden

Ter verduidelijking twee voorbeelden voor de toepassing van de indexering en bandbreedte.

Voorbeeld 1: begroting 2012

Uitgangspunt: Voor de begroting 2012 is de CAO ontwikkeling niet bekend. Er wordt uitgegaan van de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers.

Uitgangspunt: de afwijking binnen de loonontwikkeling is minder dan 0,5%.

	prijsindex	loonindex
uitgangspunt per 1-12-2010	1,5	2,0
werkelijk	<u>1,25</u>	<u>1,6</u>
verschil	0,25	0,4

Zowel de lagere prijs- als de lagere loonontwikkeling wordt door de gemeenschappelijke regeling in het lopende jaar niet verrekend met de deelnemende gemeenten. De gemeentelijke bijdrage wordt niet aangepast. De lagere loonontwikkeling werkt door in de gemeentelijke bijdrage voor de begroting 2013 e.v. ; de lagere prijsontwikkeling niet.

Andersom geldt ook: een hogere loon- en prijsontwikkeling wordt door de gemeenschappelijke regeling in het lopende jaar opgevangen. De gemeentelijke bijdrage wordt niet verhoogd. Wel werkt de hogere loonontwikkeling door in de gemeentelijke bijdrage in de begroting 2013 e.v.

Voorbeeld 2: begroting 2012

Uitgangspunt: Voor de begroting 2012 is de CAO ontwikkeling niet bekend. Er wordt uitgegaan van de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers.

Uitgangspunt: de afwijking binnen de loonontwikkeling is meer dan 0,5%.

	prijsindex	loonindex
uitgangspunt per 1-12-2010	1,5	2,0
werkelijk	<u>1,75</u>	<u>2,6</u>
verschil	-0,25	-0,6

De hogere prijsontwikkeling wordt in het lopende jaar door de gemeenschappelijke regeling opgevangen en heeft geen doorwerking in de gemeentelijke bijdrage 2013 e.v.

De hogere loonontwikkeling (0,6%) wordt bij de vaststelling van de jaarrekening vastgesteld en verrekend met de deelnemende gemeenten. De hogere loonontwikkeling wordt ook meegenomen in de gemeentelijke bijdrage voor 2013 e.v.

(NB. In het geval de GR mogelijkheden ziet om de loonontwikkeling binnen de bestaande buffers en/of lopende begroting op te vangen, kunnen zij beslissen geen aanvullende bijdrage te willen ontvangen van de deelnemende gemeenten. We vertrouwen erop dat de gemeenschappelijke regeling niet 'onnodig' een extra bijdrage van gemeenten vraagt).

Andersom geldt ook: een lagere loonontwikkeling wordt door de gemeenschappelijke regeling vastgesteld en afgerekend met de deelnemende gemeenten. Dit gebeurt bij de vaststelling van de jaarrekening.

(NB. In het geval het weerstandsvermogen van de betreffende gemeenschappelijke regeling nog onder de norm ligt, kan de gemeente overwegen de gemeentelijke bijdrage te handhaven op het vastgestelde niveau).

2. Bezuinigingsopdracht

Gemeenten kunnen ook opdracht geven tot algemene ombuigingen en bezuinigingen (korting) van een bepaalde omvang. Het moment van berichtgeving over de indexering is het beste moment om de gemeenschappelijke regelingen over een dergelijke algemene bezuiniging (in een separate brief) te berichten. Berichtgeving later in het jaar heeft tot gevolg dat de ombuiging door de gemeenschappelijke regeling ook pas daarna kan worden ingevuld, zo mogelijk bij begrotingswijziging in hetzelfde jaar.

Naast eventuele aanpassing van loon- en prijsindexering na vaststelling (zie 1.5) ligt het initiatief tot een bezuinigingsopdracht (evt. via een regiogemeente) bij het H2A directie overleg.

3. Weerstandsvermogen c.q. Algemene Reserve

3.1 Inleiding

De deelnemende gemeenten dragen de lasten van de gemeenschappelijke regeling voor zover deze niet worden gedekt uit andere inkomsten. Om als gemeente te kunnen inschatten of de uit te voeren taken bij de GR in gevaar komen, is onder andere inzicht in de risico's bij de GR en de mate waarin de GR deze zelf kan afdekken, belangrijke informatie. Dit zijn tenslotte taken die bijdragen aan het realiseren van gemeentelijke doelstellingen. Ook geeft het de gemeente inzicht in hoeverre de uit te voeren taken binnen de door de gemeenteraad vastgestelde budgettaire kaders passen.

De vraag die hierbij centraal staat is:

"In hoeverre dient de gemeenschappelijke regeling zelf weerstandscapaciteit te hebben c.q. op te bouwen?"

3.2 Inventarisatie risico's

Ongeacht waar de weerstandscapaciteit zich bevindt, is het van belang dat de gemeenschappelijke regeling de risico's in beeld brengt, en waar mogelijk kwantificeert. Risicomanagement zou een continu aandachtspunt van de GR moeten zijn. Daar waar het niet mogelijk is de risico's te kwantificeren wordt minimaal aangegeven of er sprake is van een hoog, midden of laag risico. Dit gebeurt tweemaal per jaar, in de begroting en de jaarrekening.

Het inventariseren van de risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit is een eerste stap, het bewust omgaan met risico's en waar nodig het treffen van maatregelen is een volgende stap.

3.3 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is het vermogen om financiële risico's te kunnen opvangen, zonder dat dit directe gevolgen heeft voor de lopende taken. De algemene reserve kan als een van de onderdelen van het weerstandsvermogen worden beschouwd.

Hiervoor is aangegeven dat deelnemende gemeenten de lasten van de gemeenschappelijke regeling dragen, voor zover zij niet worden gedekt uit andere inkomsten. Dit betekent ook dat de deelnemende gemeenten het weerstandsvermogen van de gemeenschappelijke regeling vormen. Dit is gelijktijdig het argument om geen groot weerstandsvermogen bij de GR te hebben c.q. op te bouwen.

Consequenties:

- als een risico zich voordoet, kan dit leiden tot een verzoek van de GR om de gemeentelijke bijdrage te verhogen; dit betekent dat hiervoor een besluit van de gemeenteraad (budgetrecht) nodig is;

- de risico's bij de GR komen tot uitdrukking in de paragraaf weerstandsvermogen bij de deelnemende gemeenten en doen hiermee een beroep op het weerstandsvermogen van de gemeente.

3.4 Algemene reserve

Omdat de deelnemende gemeenten als het ware het weerstandsvermogen van de GR zijn, is als uitgangspunt neergelegd om bij de GR geen grote weerstandscapaciteit te hebben c.q. op te bouwen. Wel is het aan te bevelen om een kleine 'buffer' aan te houden om voor- en nadelen in de bedrijfsvoering op te vangen. Deze buffer kan dan in de vorm van een Algemene Reserve (beschikt het AB over) bestaan. Hierbij kan ook de parallel getrokken worden naar de Algemene Subsidieverordening. In deze verordening is veelal opgenomen dat (onder voorwaarden) aan reservevorming gedaan mag worden.

Als richtlijn wordt een maximum plafond van 2,5% van de exploitatielasten gehanteerd. Per gemeenschappelijke regeling wordt voor maximaal 4 jaar een maximum bepaald. We hanteren een richtlijn van 2,5% voor alle gemeenschappelijke regelingen. Omdat de gemeenschappelijke regelingen zeer divers zijn, bestaat de mogelijkheid om met zwaarwegende argumenten van deze richtlijn van 2,5% af te wijken.

Zodra de algemene reserve het maximum heeft bereikt, krijgen de deelnemende gemeenten het meerdere uitgekeerd. Gelijktijdig is de minimale AR € 0,-. Dit betekent dat de deelnemende gemeenten niet gehouden zijn de Algemene Reserve naar het maximale niveau te brengen. Indien de Algemene reserve negatief is, worden de deelnemende gemeenten aangesproken tot het aanvullen van de Algemene reserve.

4. Jaarrekening resultaat

Deelnemende gemeenten zijn altijd verantwoordelijk voor het resultaat van de GR. Vaak is er voor de bijdrage van de gemeenten op begrotingsbasis het een en ander vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling. Voor het resultaat van de jaarrekening ontbreken deze afspraken vaak.

4.1 Voorstel resultaatbestemming

Het resultaat van de jaarrekening wordt aan de Algemene Reserve toegevoegd (positief resultaat) of aan de Algemene Reserve onttrokken (negatief resultaat). Mocht het resultaat niet aan de Algemene Reserve worden toegevoegd, dan legt het Dagelijks Bestuur dit punt expliciet voor aan het Algemeen Bestuur via een voorstel tot resultaatbestemming. De deelnemende gemeenten hebben hiermee altijd de mogelijkheid een zienswijze te geven.

Om de ontwikkelingen gedurende het jaar te kunnen volgen brengt het Dagelijks Bestuur tussentijdse rapportages uit aan het Algemeen Bestuur en de deelnemende gemeenten. Per GR wordt gekeken welke frequentie wenselijk is.

5. Aanvullende informatie in jaarrekening en begrotingsdocumenten

Gemeenschappelijke regelingen die uitgaan van een bijdrage per inwoner worden verzocht om in de begroting en jaarrekening een overzicht te voegen van het aantal inwoners per gemeente waarvan wordt uitgegaan per 1-1 van het jaar voorafgaand aan de begroting. Dat voorkomt dat wordt gerekend met verschillende aantallen. (Dus: voor b.v. de begroting 2012 wordt uitgegaan van het aantal inwoners op 1-1-2011.)

Verder wordt de gemeenschappelijke regelingen verzocht om de opbouw van de loon- (en prijs) indexering in hun begrotings- en verantwoordingsdocumenten op te nemen. Voorbeeld toevoegen.

6. Nieuw beleid

6.1 Inleiding

Er zijn verschillende vormen waarin er door de gemeenschappelijke regelingen nieuwe ontwikkelingen worden opgepakt. Voor een aantal daarvan is het noodzakelijk om vooraf instemming van de deelnemende gemeenten te hebben. In de wet op de gemeenschappelijke regelingen is alleen vastgelegd dat de begroting en wijziging van de begroting voor zienswijze worden voorgelegd aan de deelnemende gemeenten. In veel gevallen is in de gemeenschappelijke regeling verder niets vastgelegd over wat we onder nieuw beleid verstaan en hoe we hiermee om willen gaan. Hieronder beschrijven we de situaties waarin nieuw beleid kan worden voorgelegd.

6.2 Wat verstaan we onder nieuw beleid?

Van nieuw beleid is sprake als er nieuwe ontwikkelingen of nieuwe (wettelijke) regelgeving wordt uitgewerkt of wanneer er sprake is van intensivering van bestaand beleid, ook als bij deze laatste sprake is van verschuivingen binnen een programma. De invulling van nieuw beleid moet passen binnen de doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling (en dus de doelstellingen van de deelnemende gemeente).

Nieuwe ontwikkelingen of werkzaamheden die op verzoek van een of meer gemeenten wordt uitgevoerd en waarvoor additionele middelen worden ontvangen, hoeven niet te worden verantwoord. Hiervoor worden specifieke afspraken tussen de betreffende gemeenten gemaakt. Het verdient wel de voorkeur deze aan het Algemeen Bestuur te melden.

6.3 Benodigde besluitvorming

Omdat:

- Het kenmerk van de gemeenschappelijke regeling is dat taken (en dus beslissingsbevoegdheden) meer op afstand zijn gezet;
- Met een zienswijze flinke tijd is gemoeid (ca. 12 weken);
- De gemeenteraad kaderstellend en controlerend is.

kan het aantal onderwerpen dat in aanmerking komt voor een zienswijze naar de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten beperkt gehouden worden. Daarbij speelt mee dat de gemeenschappelijke regelingen zelf een bepaalde vrijheid c.q. flexibiliteit van handelen nodig hebben.

Zienswijze

Voorgesteld wordt in ieder geval de volgende onderwerpen voor een zienswijze aan de deelnemende gemeenteraden voor te leggen:

1. Als er sprake is van nieuwe wetgeving (met aanvullende middelen);
2. Bij een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage van meer dan de toegestane indexering;
3. Als er sprake is van uitvoering van nieuwe taken die een heroverweging van visie/missie van de gemeenschappelijke regeling tot gevolg hebben.

In ieder geval geldt dat voor een wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling een zienswijze van de deelnemende gemeenten nodig is.

Besluitvorming in Algemeen bestuur

Het Algemeen Bestuur (en hiermee de colleges van B&W) wordt in ieder geval de volgende onderwerpen voorgelegd.

1. Als er sprake is van nieuwe taken die in het verlengde van de visie/missie van de gemeenschappelijke regeling liggen;
2. Wanneer er voor nieuwe ontwikkelingen middelen beschikbaar zijn binnen de huidige begroting en hierdoor bepaalde zaken niet meer of minder worden gedaan (nieuw voor oud)

Voor intensivering van bestaand beleid geldt in principe dat, wanneer dit binnen de bestaande doelstellingen en middelen kan worden opgevangen, dit door het Dagelijks Bestuur wordt besloten. Zodra er zaken niet meer of minder worden gedaan of in geval het gevolgen heeft voor de

gemeentelijke bijdrage wordt dit voorgelegd aan respectievelijk het Algemeen Bestuur en de deelnemende gemeenten.

De collegeleden hebben via de 'actieve informatieplicht' altijd de mogelijkheid om de raad te informeren.

Voorstellen voor nieuw beleid worden gedaan in de Kadernota of de Begroting. Bij uitzondering kan op een ander moment een apart voorstel voor nieuw beleid worden voorgelegd.

7. Begrotingswijzigingen / budgetafwijkingen

7.1 Inleiding

In de wet GR (artikel 35) is e.e.a. geregeld t.a.v. het voorleggen van begrotingswijzigingen aan de raad. Bij een aantal gemeenschappelijke regelingen is bepaald in de financiële verordening dat de onderverdeling van de middelen over de producten zoals opgenomen in de productenraming in beginsel vaststaat. Wijzigingen in deze onderverdeling zijn slechts toegestaan indien hier dringende redenen voor zijn. Het algemeen bestuur stelt deze wijzigingen vast. Wijzigingen worden bij de begroting expliciet gemeld.

Er zijn in ieder geval geen nadere afspraken gemaakt hoe om te gaan met tussentijdse wijzigingen van de begroting als gevolg van afwijkingen van de bandbreedte (loon- en prijsontwikkeling) en nieuw beleid.

7.2 Begrotingswijzigingen a.g.v. afwijkingen van bandbreedte (loon- en prijsontwikkeling)

- Bij afwijkingen in de prijsontwikkeling wordt de gemeentelijke bijdrage in het lopende jaar niet aangepast.
Tussentijdse wijzigingen van de begroting van de gemeenschappelijke regelingen als gevolg van prijsontwikkeling is niet onderhevig aan besluitvorming door AB.
Verantwoordelijkheid bij dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling.
- Voorgesteld is om bij loonafwijkingen van meer dan 0,5% van het % loonontwikkeling over te gaan tot verrekening van de gemeentelijke bijdrage in het jaar zelf in plaats van in het volgend begrotingsjaar, zie 'hanteren van bandbreedte bij indexering'. Er vindt geen begrotingswijziging plaats.
Tussentijdse wijzigingen van de begroting van de gemeenschappelijke regelingen als gevolg van aanpassing loonindexering zijn onderhevig aan besluitvorming door AB/DB.
Uitvoering i.o.m. artikel 35 Wet Gemeenschappelijke regelingen.

7.3 Begrotingswijzigingen bij nieuw beleid van de gemeenschappelijke regeling

Hierbij gaat het om een andere inzet van de middelen die van de gemeenten zijn ontvangen (in de vorm van de gemeentelijke bijdrage). Keuze is hierbij verlaging van de bijdrage per inwoner of een andere inzet van de middelen.

- Voorstellen voor nieuw beleid die leiden tot een structureel hogere bijdrage per inwoner worden voor een zienswijze voorgelegd aan de raad.
- Voorstellen voor nieuw beleid worden gedaan in de Kadernota of de begroting. Bij uitzondering kan op een ander moment een apart voorstel voor nieuw beleid worden voorgelegd.
Gelijktijdig met het voorstel worden de effecten van het voorstel vertaald in een begrotingswijziging. Het voorstel voor nieuw beleid (incl. begrotingswijziging) wordt vastgesteld door AB.
- Voorstellen die al eerder door het algemeen bestuur zijn besloten, maar waarvan de uitkomst nog niet in een begrotingswijziging was vertaald worden vastgesteld door het DB en gaan ter kennisname naar het AB.

Met voorgestelde werkwijze wordt voorkomen dat de besluitvorming over begrotingswijzigingen traag en het functioneren van de gemeenschappelijke regeling inflexibel wordt. Daarbij houden de gemeenten wel de regie, maar laten zij de bedrijfsvoering bij de gemeenschappelijke regelingen die daarvoor zijn opgezet.

8. Bestuurlijke behandeling

8.1 Procedure

8.1.1. In de wet op de gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat uiterlijk vóór 15 juli het AB de begroting t+1 en de jaarstukken t-1 vaststelt. In de wet is hiervoor een termijn opgenomen van 6 weken.

8.1.2 De uitgangspunten voor de begroting worden uiterlijk 15 januari aangeboden en uiterlijk 1 maart door het algemeen bestuur vastgesteld.

8.1.3 De datum voor het aanleveren van de begroting en de jaarstukken door de gemeenschappelijke regelingen aan de raad te stellen op 15 april voorafgaand aan het begrotingsjaar.

In de praktijk is een termijn van 6 weken tekort gebleken om de raad zijn zienswijze kenbaar te laten maken aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Door de datum van aanleveren te stellen op uiterlijk 15 april wordt tegemoet gekomen aan de wens van de raden om deze termijn op minimaal 10 weken te stellen.

Dit biedt de gemeenten de mogelijkheid om tijdig te adviseren op de stukken ook in relatie tot de eigen P&C cyclus en de gemeenteraden voldoende tijd om een zienswijze kenbaar te maken aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

Bij hantering van 10 weken betekent dit dat zienswijzen tot uiterlijk 1 juli door gemeenten aan het AB kunnen worden aangeleverd.

Vanuit de Gemeenschappelijke Regelingen is aangegeven dat de termijn van 15 april voor het aanleveren van de betreffende stukken (begroting t+1 en jaarstukken t-1) ambitieus maar wel haalbaar is. Aandachtspunten zijn:

- het verwerken van de effecten van de realisatie van het afgelopen jaar
- de doorlooptijd van de (interne) behandeling en besluitvorming binnen de GR
- de kwaliteit van de stukken omdat de tijd tussen het opstellen van de begroting en het aanvangen van het begrotingsjaar aanzienlijk is.

9. De wijze van advisering aan en door betrokken gemeenten

9.1 Inleiding

De Veiligheidsregio heeft de gemeenten verzocht een methodiek te ontwikkelen voor indexering van gemeentelijke bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. In het verlengde hiervan is de wens geuit om voor alle Gemeenschappelijke Regelingen meer uniforme richtlijnen te ontwikkelen. Hiertoe is een adviesgroep samengesteld die bestaat uit ambtelijke vertegenwoordigers uit zowel grote als kleine gemeenten in het gebied Noord-Holland Noord. De adviesgroep kan worden uitgebreid met een vertegenwoordiging vanuit de gemeenschappelijke regelingen.

9.2 Doel en taken adviesgroep

De adviesgroep richt zich op het verbeteren van de sturing en beheersing van gemeenschappelijke regelingen door te zorgen voor:

- eenduidigheid in uitgangspunten en het spreken van een gezamenlijke taal;
 - o organiseren bijeenkomsten voor (beleids)medewerkers en bestuurders gemeenten/GR-en
 - o herijken kadernota verbonden partijen (sturing en rol raad)
- duidelijkheid en bewustwording over rollen

- het verbeteren van de samenwerking tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (efficiency en kwaliteit). Ideaalplaatje: van 24 adviezen naar 1 gezamenlijk advies, waarbij ruimte blijft voor lokale invulling.

Opdrachtgever van de adviesgroep is H2A directie (H2A: directies gemeenten Alkmaar, Hoorn en Den Helder).

De adviesgroep is daarnaast verantwoordelijk voor het informeren en toepassen van de uitgangspunten bij de gemeenschappelijke regelingen. Voor wat betreft het jaarlijks vaststellen van de indexering, doet de adviesgroep een voorstel voor de regio NHN. De gemeenten Hoorn, Alkmaar en Den Helder informeren de gemeenten in de eigen regio over advisering t.a.v. die gemeenschappelijke regelingen. Er is een lijst van behandelende ambtenaren beschikbaar, met als doel dat men elkaar makkelijker kan opzoeken en standpunten kan uitwisselen.

Wil een individuele gemeente een bezuinigingsopgave neerleggen bij de gemeenschappelijke regeling de Veiligheidsregio NHN? Dan is het advies dit, via de adviesgroep GR, voor te leggen aan het H2A directieoverleg. Hiermee wordt draagvlak gecreëerd en samen optrekken geeft meer kans op het bereiken van het doel.

Bijlage 2.

Informatie per verbonden partij

Recreatieschap Geestmerambacht											
Deelnemers	Provincie Noord-Holland, en de gemeenten Alkmaar, Bergen, Heerhugowaard en Langedijk. De gemeente Harenkarspel is geen deelnemer, maar betaalt wel een vastgestelde bijdrage										
Doel	Het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van openluchtrecreatie; Het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu; Het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en geformuleerde										
Vertegenwoordiging	Het algemeen bestuur bestaat uit 7 leden, te weten: een vertegenwoordiger, aan te wijzen door provinciale staten, uit hun midden, de leden van gedeputeerde staten inbegrepen; twee vertegenwoordigers van elke aan de regeling deelnemende gemeente, aan te wijzen door de raad van die gemeente, uit zijn midden, de leden van het college van burgemeester en wethouders inbegrepen.										
Bijdragen	Het dekkingstekort op de kapitaaldienst en het exploitatietekort komt voor 35,3% ten laste van de provincie Noord-Holland. Het resterende gedeelte komt voor rekening van de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners van die gemeenten per 1 januari van het betreffende jaar. De verdeling van de bijdrage van de participanten is als volgt: <table border="1" data-bbox="486 896 1386 1093"> <tbody> <tr> <td>– Provincie Noord-Holland (vast percentage)</td> <td>35,3 %</td> </tr> <tr> <td>– Gemeente Alkmaar</td> <td>36,0 %</td> </tr> <tr> <td>– Gemeente Bergen (vast percentage)</td> <td>1,1 %</td> </tr> <tr> <td>– Gemeente Heerhugowaard</td> <td>18,0 %</td> </tr> <tr> <td>– Gemeente Langedijk</td> <td>9,6%</td> </tr> </tbody> </table>	– Provincie Noord-Holland (vast percentage)	35,3 %	– Gemeente Alkmaar	36,0 %	– Gemeente Bergen (vast percentage)	1,1 %	– Gemeente Heerhugowaard	18,0 %	– Gemeente Langedijk	9,6%
– Provincie Noord-Holland (vast percentage)	35,3 %										
– Gemeente Alkmaar	36,0 %										
– Gemeente Bergen (vast percentage)	1,1 %										
– Gemeente Heerhugowaard	18,0 %										
– Gemeente Langedijk	9,6%										
Ontwikkeling	Voor de uitbreiding van het Geestmerambacht is aanzienlijk minder budget beschikbaar, nu in het regeerakkoord de rijksmiddelen voor RodS (Recreatie om de Stad) zijn geschrapt. Het regeerakkoord en de brief daarover van Staatssecretaris Bleeker noopt het recreatieschap tot flinke bezuinigingen in het lopende werk en de plannen op korte termijn, alsmede een herdefinitie van het hele project. De herdefinitie van het project, afgestemd op het nog beschikbare budget, moet nog zijn beslag krijgen. Om het gebied aantrekkelijk te houden en het beheer op niveau te houden, is onder meer een aanvulling uit inkomsten nodig. Het initiatief van historisch themapark Justerland wordt mede in dat kader ook beoordeeld.										

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD)	
Deelnemers	Alle gemeenten in Noord-Holland Noord
Doel	De GGD Hollands Noorden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Noord-Holland Noord. De GGD bewaakt door de gezondheidsrisico's en -onveiligheid te signaleren en de inzichten hierover actief te verspreiden. De GGD beschermt tegen bedreigingen van de volksgezondheid met preventie, bestrijding en voorlichting. De GGD bevordert individueel en collectief gezond gedrag en preventief beleid van de gemeenten en andere spelers in de gezondheidszorg. Deze doelstelling leidt tot de volgende hoofdtaken: <ul style="list-style-type: none"> – ondersteuning van gemeenten bij realisatie en uitvoering van lokaal gezondheidsbeleid; – uitvoering van wettelijk opgelegde taken zoals: infectieziektebestrijding, medische milieukunde, technische hygiënezorg, jeugdgezondheidszorg, publieksvoorlichting en gezondheidsbevordering.
Vertegenwoordiging	De raad van elke deelnemer wijst een lid van het algemeen bestuur aan.
Bijdragen	De bijdragen omvatten de jaarlijkse lasten, voor zover deze niet door de opbrengsten uit andere vergoedingen worden bestreden. De bijdragen van de deelnemers worden bepaald naar rato van het aantal inwoners van de deelnemers op 1 januari van het jaar, voorafgaande aan dat waarvoor de bijdrage verschuldigd is. Voor de vaststelling van het aantal inwoners wordt het bevolkingscijfer aangehouden die door het Centraal Bureau voor de Statistiek is bekend gemaakt. Met de bezuinigingsopdracht voor de GGD komt het bedrag per inwoner dit jaar op € 16,83. Voor Langedijk betekent dit € 453.568 (inwonertal per 1-1-2011: 26.950) Dit is tot stand gekomen door de bijdrage per inwoner over 2011 te verminderen met 5%

	bezuiniging. en geen loon- en prijscompensatie toe te passen.
Ontwikkeling	Met de lopende bezuinigingsopdracht van ruim 12% voor de GGD en de lopende maatregelen die in dat licht zijn genomen, lukt het de GGD niet om de begroting sluitend te krijgen als lonen en prijzen niet worden geïndexeerd. Voor een sluitende begroting zou een bijdrage per inwoner nodig zijn van € 17,19 (is incl. loon en prijscompensatie) dit zou dan voor Langedijk € 463.270 zijn. Een verschil van € 9.702,- De GGD heeft van het Algemeen Bestuur de opdracht om te werken aan een oplossing van het begrotingstekort.

Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)	
Deelnemers	De gemeenten Alkmaar, Hollands Kroon, Bergen, Graft-De Rijk, Harenkarspel, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk, Schagen, Schermer, Zijpe en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.
Doel	Het vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie (regionaal) historisch bronnenmateriaal en deze op een zo actief mogelijke wijze dienstbaar te maken voor een breed publiek.
Vertegenwoordiging	Het algemeen bestuur bestaat uit zoveel leden als het aantal deelnemers aan deze regeling. De raad van elke deelnemende gemeente wijst één lid van het algemeen bestuur aan.
Ontwikkeling	n.v.t.

Rekenkamer Castricum/Langedijk (opgeheven)	
Deelnemers	De gemeenten Castricum en Langedijk
Doel	De Rekenkamer heeft tot taak de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur te onderzoeken.
Vertegenwoordiging	De Rekenkamer heeft 3 leden, waaronder de voorzitter. De raden van de deelnemende gemeenten benoemen gezamenlijk de voorzitter en de overige 2 leden van de Rekenkamer op voordracht van een afvaardiging van de raden van de deelnemende gemeenten. Één van de 2 overige leden wordt tevens door de raden van de deelnemende gemeenten aangewezen als waarnemend voorzitter van de Rekenkamer.
Bijdragen	De kosten van de Rekenkamer op basis van de begroting worden door de deelnemende gemeenten naar rato van het inwonertal per deelnemende gemeente gedragen. Voor het vaststellen van het aantal inwoners worden de door het CBS gemaakte bevolkingsgegevens per 1 januari van het jaar voorafgaande aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft, aangehouden.
Ontwikkeling	De klankbordgroep van de Rekenkamer Castricum/ Langedijk ligt een voorstel aan de gemeenteraad voor waarin wordt voorgesteld om de gemeenschappelijke regeling te beëindigen. De reden hiervoor is het ontbreken van de meerwaarde van de gemeenschappelijke regeling. Naar verwachting neemt de raad van Castricum in september 2011 een besluit over het voorstel tot beëindiging van de gemeenschappelijke rekenkamer per maart 2012.

Veiligheidsregio	
Deelnemers	Alle gemeenten in Noord-Holland Noord
Doel	Het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.
Vertegenwoordiging	Het Algemeen Bestuur bestaat uit zoveel leden als het aantal deelnemers aan deze regeling. De raad van elke deelnemende gemeente wijst een lid in het algemeen bestuur aan.
Bijdragen	De bijdragen van een deelnemer wordt bepaald naar rato van het aantal inwoners van de deelnemer op 1 januari van het jaar, voorafgaande aan dat waarvoor de bijdrage verschuldigd is. Voor de vaststelling van het aantal inwoners worden de door het Centraal Bureau voor de Statistiek bekende gemaakte bevolkingscijfer aangehouden.
Ontwikkeling	De veiligheidsregio NHN heeft de intentie om te komen tot een gezamenlijke nieuwbouw van GGD-HN, Politie en Veiligheidsregio NHN. Deze intentie is onderbouwd vanuit een kostenbesparend effect. Verdere ontwikkelingen die er zijn betreffen schaalvergroting op het gebied van veiligheid op landelijk niveau. <ul style="list-style-type: none"> – Effect voor de veiligheidsregio kan betekenen samenvoeging van meldkamers in Nederland; – Mogelijke samenvoeging met de veiligheidsregio Kennemerland en Zaanstreek/Waterland. – Regionalisering van de gemeentelijk brandweerkorpsen.

Intercommunaal Lichaam Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar e.o. (VVI)	
Deelnemers	De gemeenten Alkmaar, Bergen Castricum, Graft-de Rijk, Harenkarspel, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk, Hollands Kroon Schermer, Uitgeest en Wormerland.
Doel	De gemeenschappelijke belangen van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling te behartigen met betrekking tot een doelmatige en milieuhygiënisch verantwoorde verwijdering van afvalstoffen. De VVI is aandeelhouder van de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC) en bezit 529 aandelen.
Vertegenwoordiging	Het bestuur is samengesteld uit een Dagelijks Bestuur en een Algemene Raad.
Bijdragen	Op basis van een raming van het afvalaanbod worden voorschotnota's opgesteld. Aan het einde van het jaar komt hiervan een afrekening.
Ontwikkeling	n.v.t.

Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland (WNK)	
Deelnemers	De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Graft-De Rijk, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk en Schermer.
Doel	Met het visiedocument (nieuwe)Wet sociale werkvoorziening (WSW) in Noord-Kennemerland als basis is de bestaande gemeenschappelijke regeling aangepast. Afspraken vanuit het visiedocument zijn vertaald in de nieuwe regeling. Deze afspraken zijn onder andere: Gemeenten hebben verantwoordelijkheid over het wachtlijstbeheer Subsidiegelden gaan nu rechtstreeks naar de gemeenten waardoor de regierol versterkt is. Gemeenten maken prestatieafspraken met WNK vanuit de wetenschap dat er sprake is van een groei-model Ter vervanging van de financiële commissie wordt er een integrale adviescommissie ingesteld De gemeente en WNK tactisch en operationeel beleid ontwikkelen Er dient een regionale cliëntenraad in het leven te worden geroepen.
Vertegenwoordiging	Het algemeen bestuur wordt gevormd door één lid, alsmede één plaatsvervangend lid per gemeente.
Bijdragen	De gemeenten verlenen jaarlijks een bijdrage ter zake van de uitvoering van de wet. Het algemeen bestuur stelt deze bijdrage vast, zulks naar rato van het aantal werknemers dat in de gemeente zijn woonplaats heeft.
Ontwikkeling	De middelen voor de uitvoering van de WSW worden, met een korting ten opzichte van de huidige situatie, naar verwachting per 1 januari 2013 overgeheveld naar het Participatiebudget.

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
Deelnemers	Aandeelhouders, Nederlandse overheden, waaronder gemeenten
Doel	De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is een bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Vertegenwoordiging	Gemeente Langedijk heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht tijdens de aandeelhoudersvergadering.
Ontwikkeling	n.v.t.

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV	
Deelnemers	De Provincie Noord-Holland, De Kamer van Koophandel in Noordwest-Holland, de gemeenten in Noord-Holland Noord
	Op 2 februari 2007 is het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV opgericht waarin 29 gemeenten, het regionale bedrijfsleven en de provincie de krachten bundelen. Het Ontwikkelingsbedrijf wordt de nieuwe economische aanjager in het noordelijk deel van de provincie. Het initiatief bevordert de onderlinge samenwerking binnen de regio, waardoor efficiënter aan economische doelstellingen gewerkt wordt.
Doel	Groei van investeringen met minimaal het landelijke percentage; Toename van het aantal arbeidsplaatsen met het in het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord en Economische agenda van de provincie 2004-2007 genoemde streefgetal van 60.000 arbeidsplaatsen op termijn; Groei van toeristische bestedingen met jaarlijks minimaal 2%.
Ontwikkeling	n.v.t.

N.V. Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop Noord-Holland (Voormalig Gasbedrijf Kop Noord-Holland)	
Deelnemers	Gemeenten in het gebied van het voormalig gasbedrijf Kop van Noord-Holland
Doel	Energiebedrijf NUON is een samenwerkingsverband aangegaan met het Zweedse

	<p>energiebedrijf Vattenfall. Eén van de randvoorwaarden van deze samenwerking is dat Vattenfall het aandelenkapitaal van NUON zal verwerven over een periode van in totaal 6 jaar. Daarnaast was een voorwaarde voor de verkoopovereenkomst dat de verkopers een garantieverplichting van totaal € 400 miljoen hebben erkend tot zekerstelling van betaling van claims die Vattenfall zou kunnen indienen bij de afwikkeling van de transactie. Wanneer er geen betalingsverplichtingen ontstaan, komt dit bedrag in de toekomst weer ten goede aan de verkopers (aandeelhouders).</p> <p>De deelname in het aandelenkapitaal van NUON vloeit voort uit de van oudsher maatschappelijke belangen die voor deze vennootschap werden nagestreefd. Het doel van de deelname in het aandelenkapitaal van NUON is:</p> <ul style="list-style-type: none"> – het voeren van beheer over het besturen en het financieren van andere ondernemingen en vennootschappen; – het verlenen van diensten aan ondernemingen en vennootschappen waarmee de vennootschap in een groep is verbonden; – het stellen van zekerheid voor schulden aan anderen.
Vertegenwoordiging	De gemeente Langedijk heeft aandelen in de NV Houdstermaatschappij GKNH. Deze houdstermaatschappij beheert de NUON aandelen van de meeste gemeenten in de Kop van Noord-Holland. Langedijk is dus indirect aandeelhouder.
Ontwikkeling	n.v.t.